

**TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TEPGE**

**Durum ve Tahmin
PAMUK
2017/2018**

Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü
tijen.ozudogru@tarim.gov.tr

TEPGE YAYIN NO: 285
ISBN: 978-605-9175-89-0

© TEPGE
Her Hakkı Saklıdır.

Temmuz 2017

İletişim:

Araştırma ve Teknoloji Geliştirme Kampüsü
İstanbul Yolu Üzeri No:38
Yenimahalle/ANKARA

Telefon: 0 312 287 5833
Faks: 0 312 287 5458

TEPGE'nin izni olmaksızın basılamaz, basılı veya elektronik materyal olarak çoğaltılamaz ve/veya dağıtılamaz.
Kaynak gösterilmek şartı ile alıntı yapılabilir.
Yayın içerisindeki her türlü yorum ve değerlendirmeler yazara aittir ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve TEPGE'nin görüşlerini yansıtmaz.

ÖNSÖZ

Pamuk geniş kullanım alanı, oluşturduğu katma değer ve istihdam imkânları ile ülke ekonomisine büyük yararlar sağlamaktadır. Bu açıdan, stratejik öneme sahip bir ürün olup dokuma ve tekstil sanayinin ana ham maddesidir. Aynı zamanda pamuğun tohumu yağ sanayinde küspesi de hayvan yemi olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla pamuk bitkisi, yetiştirilen yörelerin ve ülkelerin hem tarımının hem de sanayisinin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü'nün Pamuk Durum ve Tahmin çalışmaları; sektördeki gelişmeleri yakından takip ederek ilgili kişi, grup ve kuruluşları bu gelişmelerden zamanında ve doğruya en yakın olarak haberdar edip bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Hazırlanan bu çalışmada esas itibarıyla içinde bulunulan yıldaki arz, kullanım, fiyatlar vs. ile ilgili ortaya çıkan gerçekleştirmeler (Durum) ile bir sonraki yıldaki muhtemel gelişmeler (Tahmin), daha sonraki yıllardaki beklenen gelişmeler (Öngörü) sistematik olarak incelenmektedir.

Yoğun emeklerinden dolayı bu raporu hazırlayan Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU'ya teşekkür ederim.

Mehmet Cihad KAYA

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	ii
DÜNYADA DURUM: 2015/2016.....	1
DÜNYADA TAHMİN: 2016/2017.....	3
DÜNYADA ÖNGÖRÜ: 2017/2018	4
TÜRKİYE’DE DURUM: 2015/2016.....	5
TÜRKİYE’DE TAHMİN: 2016/2017.....	7
EK TABLOLAR	8

ÖZET

Başlıca Gelişmeler

Durum: 2015/16

- ✓ Dünya pamuk ekim alanları %10,3 azalarak 30,4 milyon ha, pamuk üretimi %18,8 azalma ile 21,3 milyon ton verim ise ortalama 693 kg/ha olarak gerçekleşmiştir. Ekim alanlarındaki azalmaya sebep olarak son yıllarda artan pamuk fiyatlarındaki keskin düşüş, dolayısıyla alternatif ürünlerle kıyaslandığında çiftçi gelirlerinde görülen azalma gösterilmektedir.
- ✓ Dünya pamuk ithalatı 7,5 milyon tona gerilemiş, en fazla ithalat yapan ilk dört ülke sıralamasına %56 pay ile Bangladeş, Vietnam, Çin ve Türkiye yerleşmiştir. Dünya pamuk ihracatı bir önceki sezona göre %2 azalmıştır. Dünyaya ihraç edilen pamuğun %43'ünü Amerika ve Hindistan satın almıştır.
- ✓ Çin'in ortalama pamuk stoku değerine göre dünya stoklarının neredeyse %60'ını elinde tuttuğu, dünya bitiş stoklarının ise 18,6 milyon ton olarak gerçekleştiği görülmektedir.
- ✓ Son beş sezondan bu yana ilk kez dünya pamuk tüketimi 24,3 milyon ton ile üretimi geçmiştir. Tüketimde önde olan ülkeler, Çin, Hindistan ve Pakistan'dır. Bu ülkeler dünyadaki pamuğun %62'sini tüketmiştir.
- ✓ Uluslararası pamuk fiyatları 70 cent/lb'de sabit kalmıştır.
- ✓ Türkiye'de pamuk ekim alanları %7 azalışla 434 bin ha'a, üretimi %13 azalma ile 738 bin tona gerilemiştir. Türkiye'nin toplam pamuk üretiminin yaklaşık %58'i Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde üretilmiştir.
- ✓ Türkiye'de lif pamuk ihtiyacının 918 bin tonu ithalatla karşılanmıştır. İthalat üretimdeki azalmadan dolayı %15 oranında artmıştır.
- ✓ Bu sezonda, yaklaşık 2,5 milyon ton pamuk sanayide kullanılmış, 50 bin ton ihracat yapılmış, dolayısıyla toplam kullanım 1,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Stok/kullanım oranı %50 olmuştur.
- ✓ Yurtiçinde lif pamuk fiyatları 2015/16'da Ege Standart-1 ortalama 4,67 TL/kg olarak gerçekleşmiştir.

Tahmin: 2016/17

- ✓ Dünya pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre yaklaşık %4 azalarak 29,3 milyon ha'a, verim ise %12 artarak 777 kg/ha'a yükselmiştir.
- ✓ Dünya pamuk üretiminin %7 artışla 22,9 milyon ton buna karşın tüketimin geçen sezon olduğu gibi üretimi geçerek 24,3 milyon ton olduğu tahmin edilmiştir.
- ✓ Dünya pamuk dış ticaretinin 8,1 milyona gerilediği tahmin edilmektedir.
- ✓ Uluslararası pamuk fiyatları bir önceki sezonda 70 cent/lb iken bu sezon ilk on ayda 82 cent/lb'ye yükselmiştir.
- ✓ Türkiye'nin pamuk ekim alanları 416 bin hektar, pamuk verimi 1820 kg/ha, pamuk üretimi ise 756 bin ton olmuştur.
- ✓ Lif pamuk ithalatının 801 bin ton, ihracatının ise 73 bin ton olduğu tahmin edilmektedir.
- ✓ Devreden (bitiş) stok arz ile kullanım farkından oluşur. Bu sezon tahmin edilen devreden stok miktarı 763 bin ton'dur.
- ✓ Türkiye'deki kütlü pamuk alım fiyatları 2016 yılı ürünü için; Tariş'te 2,35 TL/kg, Çukobirlik'te 1,91 TL/kg, Antbirlik'te ise 2,50 TL/kg'dır. Bu üç birliğin pamuk alım miktarı Türkiye kütlü pamuk üretiminin %3,2'sidir. Ege Standart-1 lif pamuk fiyatı ise ortalama 6,63 TL/kg'dır.
- ✓ Sertifikalı tohum ile pamuk üreten üreticiler için 2016/17 sezonunda pamuğa verilen prim 0,75 TL/kg'dır.

Öngörü: 2017/18

- ✓ ICAC'ın öngörülleri, bir önceki sezondaki yüksek fiyatlar ve ekim alanlarında beklenen %5 genişleme nedeniyle dünya pamuk üretiminin yaklaşık %5 artarak 24 milyon tona yükseleceği yönündedir. Dünya ortalama veriminin ise, % 2 artarak 762 kg/ha olacağı beklenmektedir.
- ✓ Dünya pamuk tüketiminin %3 oranında 340 bin ton artarak 24,6 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir.
- ✓ Dünya ticaretinin 8,1 milyon tonda sabit kalacağı öngörülürken, Bangladeş, Vietnam ve Çin'in dünyanın en büyük üç ithalatçısı olacağı beklenmektedir.
- ✓ Dünya stoklarının %3 düşerek 16,7 milyon tona gerileyeceği ve bunun %46'sının Çin'de kalacağı öngörülmektedir.
- ✓ Dünya'da yaklaşık 49,4 milyon tonluk arza karşılık 32,7 milyon ton kullanımın gerçekleşmesi ve sezonun yaklaşık 16,7 milyon ton stokla kapanması beklenmektedir.
- ✓ Pamuğa olan iç talebin zayıf seyretmesi nedeniyle Türkiye'nin yıllık 1,5 milyon ton tüketim kapasitesinin istikrarlı seyrini sürdüreceği beklenmektedir.

DÜNYADA DURUM: 2015/2016

Uluslararası Pamuk İstişare Komite'sinin (ICAC) 2015/16 pamuk üretim sezonu tahminlerine göre, dünyadaki pamuk ekim alanları yaklaşık %10,3 azalma ile 30,4 milyon ha, üretimi %18,8 azalma ile 21,3 milyon ton' dur. Ekim alanlarındaki azalmaya sebep olarak son yıllarda artan pamuk fiyatlarındaki keskin düşüş ve alternatif ürünlerle kıyaslandığında çiftçi gelirlerinde görülen azalma gösterilmektedir. Ortalama pamuk verimi ise bir önceki sezon 773 kg/ha iken bu sezon önemli üretici ülkelerde görülen olumsuz hava koşulları, nedeniyle 693 kg/ha'a gerilemiştir.

Bu sezonda dünyada pamuk üreten 61 ülkeden 6'sı pamuğun yaklaşık %81'ini (Hindistan, Çin, ABD, Pakistan, Brezilya ve Özbekistan) üretmiştir. Dünyadaki pamuğun yaklaşık %27'sini üreten Hindistan'ın üretimi bu sezonda %12,4 azalarak 5,7 milyon ton olmuştur. Çin'de yükselen maliyetler ve 2015 yılındaki desteklerin Çin Hükümeti tarafından düşürülmesi nedeniyle ekim alanları %29, üretim ise %23,8 azalarak yaklaşık 6,6 milyon tondan 5 milyon tona gerilemiştir. Amerika'da ekim alanlarının %14,3 azalması ve bu durumun sonbahardaki aşırı yağışlar nedeniyle oluşan verim düşüklüğü ile birleşmesi sonucu

üretim %21 düşerek 2,8 milyon tona gerilemiştir. Pakistan'da ise olumsuz hava koşulları, beyazsinek ve pembe kurt zararlılarına karşı kullanılan pestisitlerin baskısı, ayrıca yüksek girdi maliyetlerinin çiftçileri alternatif ürünlere yönlmesine bağlı olarak bir önceki sezonda 779 kg/ha olan verimde görülen %32 oranındaki azalma ekim alanlarında fazla bir değişiklik olmadığından üretime doğrudan %33 düşüş olarak yansımıştır. Brezilyanın ekim alanları 955 bin ha, üretimi ise yaklaşık 1,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan dikkat çekici bir gelişme olarak Avustralya'da kuru alanlarda pamuk ekiminin oldukça artmasından dolayı toplam ekim alanı %42 oranında artarak 270 bin hektara, üretim ise 626 bin tona ulaşmıştır.

Dünya pamuk ithalatının 7,5 milyon ton olarak gerçekleştiği bu sezon Çin dışındaki ülkelerin ithalatında %10 artış görülmüştür. Dünya bu sezona 21,7 milyon ton pamuk stoku ile başlamıştır. Böylece üretim, ithalat ve başlangıç stoklarının toplamından oluşan dünya pamuk arzı 50,5 milyon ton olarak hesaplanmış, bir önceki sezona oranla %6,7'lik bir azalma görülmüştür.

Tablo 1. Dünya Pamuk Arz ve Kullanımı (bin ton)

Pazarlama yılı 1 Ağustos / 31 Temmuz	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16 Durum	2016/17 Tahmin	2017/18 Öngörü
Ekilen Alan (000 ha) ¹	34.124	32.626	33.886	30.378	29.323	30.788
Verim (kg/ha) ¹	785	802	773	693	777	762
ARZ						
Üretim	26.774	26.170	26.235	21.300	22.890	24.010
İthalat	10.203	8.936	7.783	7.547	8.060	8.080
Başlangıç (1 Ağustos) Stokları	15.227	18.266	20.165	21.699	18.620	17.260
Toplam Arz ³	52.204	53.372	54.183	50.546	49.570	49.350
KULLANIM						
Kullanım (Tüketim)	23.811	24.115	24.733	24.294	24.260	24.600
İhracat	10.051	9.028	7.704	7.591	8.060	8.080
Toplam Kullanım ³	33.862	33.143	32.437	31.885	32.320	32.680
Bitiş (31 Temmuz) Stokları	18.266	20.165	21.699	18.619	17.260	16.670
Stok/Kullanım Oranı ² (%)	77	84	88	77	71	68
Cotlook A Endeks (cents/lb)	88	91	71	70	82 ⁴	

Kaynak: ICAC, Cotton This Month, June 1, 2017 & ¹Cotton World Statistics, May 2017.

²Stok/Kullanım Oranı=Bitiş Stokları/Tüketim, ³TEPGE hesaplamaları, ⁴10 aylık ortalama (2016 Ağustos / 2017 Mayıs)

Not: Linter, telef, nakliye sırasında ağırlıkta meydana gelen değişiklikler, rapor dönemlerindeki farklılıklar, dünya ithalatları ile ihracatları arasındaki farklılıklar nedeniyle arz ve kullanım arasında küçük farklılıklar oluşmaktadır.

Son beş sezondan bu yana ilk kez dünya pamuk tüketimi 24,3 milyon ton ile üretimi geçmiştir. Çin'in dünya toplam tüketimindeki payının %31'e gerileyerek yaklaşık 7,6 milyon ton olduğu belirtilmektedir.

Uluslararası pamuk ihracatının yaklaşık %1,5 azaldığı ve 7,6 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. ABD'de bu sezon küçülen üretim hacmine bağlı olarak pamuk ihracatı %18,6 azalarak 2 milyon tona gerilemiş, buna rağmen dünyadaki ihracatçı ülkeler arasındaki liderliğini korumuştur. ABD'den sonra bu sezon ikinci büyük ihracatçı ülke olan Hindistan'ın 2014/15 sezonunda ihracatında görülen yaklaşık %55 oranındaki düşüğe rağmen bu sezon artış görülmüş artan ihracatın 1,3 milyon tona ulaştığı görülmektedir.

Tüketim ve ihracatın toplamından oluşan toplam pamuk kullanımının dünyada 2014/15 sezonuna göre yaklaşık %2 azalarak 31,9 milyon ton olduğu belirtilmektedir.

Dönem sonu stokları bu sezonda 2009/10 sezonundan bu yana ilk kez azalmıştır. Bir önceki sezona göre %14,1 azalan stoklar 18,6 milyon tonda kalmış bu stokların %59'u Çin tarafından tutulmuştur. 2011-2014 yılları arasında Çin Hükümeti'nin Çin Ulusal Pamuk Rezerv Kuruluşu tarafından stoklama politikası altında gerçekleştirilen alımları nedeniyle Dünya'daki

stokların çoğu Çin tarafından tutulmuştur. Ancak 2015 yılında Çin Hükümeti DTÖ kuralları gereği ithalata kota koyarak 894 bin ton ile sınırlamıştır. Böylece hükümetin kısmen iç piyasadan ve rezervden satışlara talebi teşvik etmesi sonucu Çin'deki pamuk ithalatının 2015/16 sezonunda %46,8 azaldığı görülmektedir.

Çin 2002/03 sezonundan bu yana dünyanın en büyük pamuk ithalatçısı iken 2015/16'da Bangladeş ve Vietnam'dan sonra üçüncü sıraya gerilemiştir. Çin diğer iki ülkeden farklı olarak dünyanın başta gelen pamuk üreticisi olmasına karşın tekstil ve hazır giyim sektörünün artan ihtiyaçları sebebiyle aynı zamanda küresel olarak büyük ithalatçılar arasında yer almaktadır. Bangladeş, Vietnam ve Endonezya'nın ise ithal pamuğa dayalı iplik sektörlerinde devam eden büyüme bu ülkelerin büyük ithalatçı ülkeler arasına girmesine neden olmuştur. Türkiye de aynı Çin gibi pamuk üreten bir ülke olmasına rağmen tekstil ve hazır giyim sektörünün artan ihtiyaçları sebebiyle dünyadaki dördüncü büyük ithalatçı ülke konumundadır.

Çin ithalatında görülen düşüşün dünyanın geri kalanında 2014/15'ten itibaren uluslararası fiyatların düşmesine neden olduğu, polyester fiyatları düşmeye devam ederken uluslararası pamuk fiyatlarının 70 cent/lb'de sabit kaldığı görülmektedir.

DÜNYADA TAHMİN: 2016/2017

2016/17'de dünya pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre yaklaşık %4 azalarak 29,3 milyon ha'a gerilemiş, verim ise %12 artarak 777 kg/ha'a yükselmiştir. Dünya pamuk üretiminin %7 artışla 22,9 milyon ton buna karşın tüketimin geçen sezon olduğu gibi üretimi geçerek 24,3 milyon ton olduğu tahmin edilmiştir. Küresel pamuk üretimindeki artışın %60'ının ABD'den kaynaklandığı, üretimin ABD'de %33 artarak 3,7 milyon tona yükseldiği edilmektedir. Çin'in pamuk üretiminin bu sezon %2 azalarak 4,9 milyon tona gerilediği, tüketiminin ise %2 artarak 7,7 milyon tona ulaştığı tahmin edilmektedir.

Çin'deki pamuk tüketiminin önceki sezona oranla %2 artarak 7,7 milyon tona yükseldiği diğer yandan Hindistan tüketiminin %3 azalışla 5,1 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir. 2011/12 sezonundan itibaren kademeli olarak azalmaya başlayan Çin'in ithalatının 2016/17 sezonunda %10 artarak 1,1 milyon tona yükseldiği tahmin edilmektedir.

Dünya pamuk ithalatında ön sırada olan ülkelerden Bangladeş'te %56, Türkiye'de %42, Vietnam'da ise %110 oranında ithalat artışı tahmin edilmiştir. Tüm bu gelişmelerin ışığında dünya pamuk ithalatının %7 azalma ile 8,1 milyon tona gerilediği tahmin edilmiştir.

2016/17 sezonunda dünya pamuk ihracatı bir önceki sezona göre %6 azalarak ve 8,1 milyon tona gerilemiştir. Dünya pamuk ihracatının %26'sını gerçekleştiren ABD ihracatta ilk sırada yer almaktadır. ABD'den sonra Hindistan ikinci sırada yer almaktadır.

Dünyada gittikçe tükenen stokların %7 azalarak 17,3 milyon tona düştüğü, stoklardaki azalmanın neredeyse tamamının Çin'den kaynaklandığı, Çin dışında yapılan stokların %6 artışla 8 milyon tona yükseldiği tahmin edilmektedir. Çin dışındaki stoklardaki artışa rağmen Cootlook A Endeksi ile ölçülen uluslararası pamuk fiyatları, Ağustos 2016'dan Mayıs 2017'ye kadar ortalama 82 cent/lb olup, bu değer bir önceki yıl ortalaması olan 70 cent/lb'nin oldukça üstündedir (Tablo 1).

Dünyanın 2016/2017 sezonuna yaklaşık 18,6 milyon ton pamuk stoku ile girdiği, 22,9 milyon ton üretim ve 8,1 milyon ton ithalat ile birlikte

arzin yaklaşık 49,6 milyon tona ulaştığı tahmin edilmektedir. Pamuk kullanımı, sanayide kullanım ve ihracat kalemlerinden oluşmaktadır. Sanayide 24,3 milyon ton pamuğun kullanıldığı, 8,1 milyon ton ihracat yapıldığı hesaplanmıştır. Bu durumda 49,6 milyon tonluk arza karşılık 32,3 milyon ton kullanımın olduğu ve sezonun yaklaşık 17,3 milyon ton stokla kapandığı tahmin edilmektedir (Tablo 1).

2016/17 sezonunda dünya pamuk tüketiminin sabit kalmasının yanında pamuk stoklarının azalması, uluslararası pamuk fiyatları üzerinde yukarıya doğru bir yükselme oluşturmuş ancak bu baskının derecesinin Çin ulusal rezervlerinin nasıl işleneceğine, ek ithalat kotalarının zamanlamasına ve miktarına büyük ölçüde bağlı olacağı belirtilmiştir.

DÜNYADA ÖNGÖRÜ: 2017/2018

2017/18 pamuk üretim sezonunda 2016/17'deki yüksek fiyatlar ve ekim alanlarında beklenen %5 genişleme nedeniyle dünya pamuk üretiminin yaklaşık %5 artışla 24 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir. Dünya ortalama veriminin % 2 artarak 762 kg/ha olacağı beklenmektedir.

Son dört sezonda olduğu gibi 2017/18 sezonunda da Hindistan'ın dünyanın en büyük üreticisi olmaya devam edeceği ve üretimin %3 artışla 6 milyon tona yükseleceği beklenmektedir. İlk ve yeterli muson yağmurları, daha yüksek asgari destek fiyatı ve rakip ürünlerle karşılaştırıldığında pamuğun daha iyi getiri ihtimali Hindistan'daki çiftçileri ekim alanlarını artırmaya teşvik etmiştir. Çin'deki pamuk alanlarının yerli pamuk fiyatlarının yükselmesiyle artacağı, üretiminin %3 artışla 5 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir. ABD'de ise yine yüksek pamuk fiyatları ve ekim sırasındaki uygun hava koşullarının çiftçileri pamuk ekim alanlarını 4,6 milyon ha'a çıkarmaya teşvik ettiği, bu nedenle üretimin %12 artışla 2007/08'den bu yana en yüksek rakam olan 4,2 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir.

İki sezonluk daralmanın ardından Pakistan'daki pamuk alanlarının artacağı, ortalama veriminde yükseleceği varsayılarak Pakistan'ın üretimi % 13 artışla 1,9 milyon ton olarak beklenmektedir. Brezilya'da 2016/17 dönemindeki yüksek getiri ve kısmen ortalama verimdeki artışa bağlı olarak çiftçileri pamuk ekim alanlarını genişletmeye teşvik ederek pamuk üretiminin 1,5 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir.

2017/18 sezonunda dünya pamuk tüketiminin 340 bin ton artarak 24,6 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir. Dünya'nın en büyük pamuk tüketicisi olan Çin'de bu sezon 7,7 milyon tona ulaşan pamuk tüketimiyle bir değişim beklenmezken, bir önceki sezon %3 oranında

düşüş gösteren Hindistan'daki tüketimin %2 artarak 5,2 milyon tona yükselmesi beklenmektedir. Pakistan hükümeti Ocak 2017'de tekstil endüstrisi için vergi teşvikleri içeren bir teşvik paketi sunduğu için tüketimin % 4 artarak 2,3 milyon tona yükselmesi beklenmektedir. Bangladeş'teki tüketimin yurtiçi ve yurtdışı güçlü talep nedeniyle % 5 artarak 1,5 milyon tona çıkacağı öngörülmektedir. Pamuğa olan iç talebin zayıf seyretmesi nedeniyle Türkiye'nin yıllık 1,5 milyon ton tüketim kapasitesinin istikrarlı seyrini sürdüreceği beklenmektedir.

ABD'nin dünyanın en büyük pamuk ihracatçısı olarak kalması beklenirken, ihracatının %3 oranında azalarak 3,1 milyon tona gerileyeceği öngörülmektedir. Hindistan'ın ihracatının %6 azalarak 840 bin tona gerileyeceği, Avustralya'nın ihracatının değişmeyerek 800 bin tonda kalacağı, Bangladeş, Vietnam ve Çin'in dünyanın en büyük üç ithalatçısı olacağı beklenmektedir. Bangladeş'in ithalatının % 7 artarak 1,5 milyon tona, Vietnam'ın %7 ile 1,3 milyon tona, Çin'in %2 artışla 1,1 milyon tona çıkması öngörülmektedir. Tüm bu veriler ışığında dünya pamuk ticaretinin 8,1 milyon tonda sabit kalacağı beklenmektedir.

2017/18 sezonunda dünya stoklarının %3 düşerek 16,7 milyon tona gerileyeceği ve bunun %46'sının Çin'de kalacağı öngörülmektedir. Çin dışındaki pamuk stoklarının %13 artarak 9 milyon tona yükseleceği, Çin'deki dönem sonu stoklarının ise yaklaşık %18 azalarak 7,6 milyon tona gerileyeceği öngörülmektedir. Çin dışındaki artışların Çin stoklarındaki düşüş ile dengeleneceği beklenmektedir.

ICAC kaynaklarına göre, Çin dışındaki stoklarda meydana gelen büyük artışın, uluslararası pamuk fiyatlarına aşağı yönde baskı yaratabileceği belirtilmektedir.

TÜRKİYE'DE DURUM: 2015/2016

Türkiye'de 2015/16 pamuk üretim sezonunda ekim alanları yaklaşık %7 azalarak 434 bin ha'a gerilemiştir. Ekim alanlarında son üç sezondan bu yana yaşanan azalmaya neden olarak çiftçilerin pamuk maliyetlerinin yüksekliği sebebiyle mısır, buğday ve ayçiçeğine yönelmeleri gösterilmektedir. Bir önceki sezon 846 bin ton olan üretim miktarı %13 azalma ile 738 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 2015/16 pamuk üretim sezonunda Türkiye'nin toplam pamuk üretiminin yaklaşık %58'i Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde gerçekleşmiştir. Bu bölgeyi sırasıyla; Ege (%22), Çukurova (%18) ve Antalya (%1) izlemiştir (Ek Tablo 6). Pamuk üretim miktarı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 427 bin ton, Ege Bölgesi'nde 165 bin ton, Çukurova Bölgesi'nde 134 bin ton, Antalya' da 11 bin ton 'dur.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 2015/16'da 265 bin ha alanda üretim yapılmış, ortalama pamuk verimi 1600 kg/ha olarak gerçekleşmiştir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde en fazla pamuk ekim alanına sahip olan iller Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Adıyaman Gaziantep'tir.

Ege Bölgesi'nde 92 bin ha alanda pamuk üretilmiştir. Ortalama pamuk verimi 1570 kg/ha'dır. Bölgede Aydın, 58 bin hektarlık ekim alanı ve 103 bin ton üretim ile en yüksek ekim alanı ve üretime sahip ildir. Aydın'dan sonra pamuk üretimi yapan en önemli iller sırasıyla İzmir, Denizli ve Manisa'dır.

Çukurova Bölgesi'nde pamuk ekim alanı 71 bin ha olup ortalama verim ise 1720 kg/ha'dır. Bölgede, Adana ve Hatay illeri çoğunluğu oluşturmakla birlikte Kahramanmaraş, Mersin, Osmaniye illerinde pamuk tarımı yapılmaktadır.

Antalya'da bu sezonda 6 bin ha alanda pamuk üretimi yapılmış olup ortalama verim 1.730 kg/ha'dır (Ek Tablo 5,6).

Tablo 2. Türkiye Pamuk Arz ve Kullanımı (bin ton)

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16 Durum	2016/17 Tahmin
Ekilen Alan (000 ha)	488	451	468	434	416
Verim (kg/ha)	1.760	1.950	1.810	1700	1820
ARZ					
Üretim	858	878	846	738	756
İthalat ⁴	804	924	800	918	801
Başlangıç (1 Ağustos) Stokları ²	526	667	835	818	826
Toplam Arz ¹	2.188	2.469	2.481	2.474	2.383
KULLANIM					
Yurt İçi Kullanım (Tüketim) ¹	1.662	1.802	1.646	1.656	1.455
İhracat ⁴	47	44	51	50	73
Toplam Kullanım ¹	1.709	1.846	1.697	1.706	1.528
Bitiş (31 Temmuz) Stokları ²	667	835	818	826	763
Stok/Kullanım Oranı(%) ^{1,5}	40	46	50	50	52
Ege Standart-1 (TL/kg) ³	3,57	4,39	3,91	4,67	6,63

Kaynak: TÜİK

¹TEPGE Hesaplamaları,

²ICAC (Cotton World Statistics, May 2017),

³İzmir Ticaret Borsası

⁴ İthalat ve ihracat miktarları hesaplanırken 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır.

⁵Stok/Kullanım Oranı=Bitiş Stokları/Tüketim

Türkiye'de üretimin tüketimi karşılama oranı 2014/15 sezonunda %51 iken 2015/16'da %45'e gerilemiştir. Bu sezonda lif pamuk ihtiyacının 918

bin tonu ithalatla karşılanmıştır. İthalat, üretimdeki azalmadan dolayı %15 oranında artmıştır. Türkiye pamuk ithalatında, ABD'nin payı 2015 yılında

yaklaşık %41, Türkmenistan'ın %19, Yunanistan'ın %14, Brezilya'nın ise %9'dur. Yani, toplam ithalatın yaklaşık %83'ü ABD, Türkmenistan, Brezilya ve Yunanistan'dan karşılanmıştır (Ek Tablo 15). Yapılan toplam lif pamuk ithalatının değeri 2015 yılında 1,2 milyar \$'dır (Ek Tablo 16).

Ham pamuk ihracatı, yurt içi tüketim ve bir önceki sezonda devreden stok miktarları ile toplam pamuk arzı ve dış talebe bağlı olarak değişmektedir. Türkiye'de tekstil ve hazır giyim sektörünün yüksek miktarlardaki pamuk ihtiyacı göz önüne alındığında, lif pamuk ihracatının düşük düzeyde kalması kaçınılmazdır. Pamuk ihracatında üretimdeki azalmaya bağlı olarak 2015/16'da önceki sezona oranla bir değişim yaşanmazken 50 bin ton lif pamuk ihracatı yapılmıştır. Pamuk ihracatı, 2015 yılında en fazla AB ülkelerine özellikle İtalya, Polonya, Hollanda, Almanya ve Yunanistan'a gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 17).

Pamuk arzı; üretim, ithalat ve başlangıç stoklarının toplamından oluşmaktadır. Türkiye'deki lif pamuk arzı 2015/16'da 2,5 milyon ton olarak gerçekleşmiş ve sezon 826 bin ton stokla kapanmıştır. Devreden stok, arz ile kullanım farkından, pamuk kullanımı ise sanayide kullanım ve ihracat kalemlerinden oluşmaktadır. 2015/16 sezonunda, 1,7 milyon ton pamuk sanayide kullanılmış, 50 bin ton ihracat yapılmış, dolayısıyla toplam kullanım 1,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki sezon %50 olan stok/kullanım oranı değişmemiştir. (Tablo 2).

Yurtiçinde lif pamuk fiyatları, 2015/16'da bir önceki sezona oranla %19 artarak, Ege Standart-1 ortalama 4,67 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek

Tablo 4). Bu sezonda kütlü pamuk alım fiyatları; Tariş'te 1,85 TL/kg, Çukobirlik'te 1,81 TL/kg, Antbirlik'te ise 2,36 TL/kg'dır. Bu üç birliğin pamuk alım miktarı Türkiye kütlü pamuk üretiminin %2,8'idir (Ek Tablo 10,11,12). TÜİK'in verilerine göre; 2015/16 sezonunda ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı 1,57 TL/kg'dır (Ek Tablo 14).

Genellikle üreticiler kütlü pamuğu doğrudan çırçır fabrikalarına satmaktadırlar. Çırçırda randıman oranı, Ege pamuğunda %41, GAP Bölgesi pamuğunda %39, Çukurova Bölgesi pamuğunda %38 civarındadır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından 2015 yılında fark ödemesi desteği yalnızca sertifikalı tohumluk ile üretilen pamuğa verilmiş olup 0,65 TL/kg'dır (Ek Tablo 13). Tarımsal destekler ürün maliyetlerinin bir kısmını karşılayarak üreticiye ek gelir sağlamaktadır. Ek Tablo 21'de pamuğa ödenen desteklerin maliyeti karşılama oranları, tarımsal destek kalemlerinin birim destek miktarları hesaplanarak toplam desteğin birim maliyete bölünmesi suretiyle hesaplanmıştır. Yapılan hesaplamalara göre, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü verilerine göre, 2015 yılında 1 kg pamuk maliyeti 1,28 TL'dir. Pamuğa yapılan toplam destek değeri maliyete oranlandığında pamuk maliyetinin %54'ünün yapılan tarımsal destekler ile karşılandığı ortaya çıkmaktadır. Son beş yıllık dönem incelendiğinde pamuğa uygulanan desteklerin maliyeti karşılama oranı giderek artmıştır.

TÜRKİYE'DE TAHMİN: 2016/2017

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2016/2017 sezonunda Türkiye genelinde ekim alanları 416 bin ha'a gerilemiş, verim bir önceki sezona göre %7 oranında artarak 1820 kg/ha olmuştur. Toplam üretim miktarı ise verimdeki artıştan dolayı 756 bin ton'a yükselmiştir.

Türkiye'deki pamuğun %56'sını üreten Güneydoğu Anadolu bölgesindeki ekim alanları 2016/17 sezonunda %10 azalarak 238 bin ha'a gerilemiştir. Bölgeler bazında üretim miktarı Çukurova Bölgesi için 152 bin ton, Ege Bölgesi için 181 bin ton, Antalya Bölgesi için 10 bin ton, Güneydoğu Anadolu Bölgesi için ise 413 bin ton'dur.

Kütlü pamuk avans alım fiyatları 2016 yılı ürünü için; Tariş'te 2,35 TL/kg, Çukobirlik'te 1,91 TL/kg, Antbirlik'te ise 2,50 TL/kg'dır. Bu üç birliğin pamuk alım miktarı Türkiye kütlü pamuk üretiminin %3,2'sidir. (Ek Tablo 10,11,12). TÜİK'in verilerine göre ise; 2016/17 sezonunda Türkiye'deki ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı bir önceki sezona oranla %17 artışla 1,90 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 14). İzmir Ticaret Borsası verilerine göre, lif pamuk fiyatında 2016 yılı ağustos ayında 5,53 TL/kg ile açılan sezon fiyatı 2017 yılı Temmuz ayında 8,01 TL/kg ile kapanmıştır. Ege Standart-1 lif pamuk fiyatı %42 artışla 2016/17 sezonunda ortalama 6,63 TL/kg'dır.

Lif pamuk ithalatının yaklaşık 801 bin ton, ihracatının ise 73 bin ton olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye, pamuk ithalatını başlıca ABD, Türkmenistan, Yunanistan ve Brezilya'dan gerçekleştirmiştir. Yapılan toplam pamuk ithalatının değeri 2016 yılında 1,2 milyar \$'dır (Ek Tablo 16). 2016 yılında yaklaşık 124 milyon \$ değerinde lif pamuk ihraç edilmiştir. İhracatın yaklaşık %34'ü AB ülkelerine özellikle İtalya, Polonya, Hollanda, Almanya ve Yunanistan'a gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 17).

Pamuk arzı; üretim, ithalat ve başlangıç stoklarının toplamından oluşur. Sezona 826 bin ton başlangıç stoku ile girilmiştir. Türkiye'deki lif pamuk arzının 2016/17'de 2,4 milyon ton olduğu hesaplanmıştır. Pamuk kullanımı ise, sanayiye

kullanım ve ihracat kalemlerinden oluşur. 2016/17 sezonunda, 1,5 milyon ton pamuk sanayide kullanılmış, 73 bin ton ihracat yapılmış, dolayısıyla toplam kullanım 1,5 milyon ton olarak tahmin edilmiştir. Devreden (bitiş) stok arz ile kullanım farkından oluşur. Bu sezon tahmin edilen devreden stok miktarı 763 bin ton'dur. Türkiye'de 2016/17'de stok/kullanım oranı %52'dir (Tablo 2).

2016/17 sezonunda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından sertifikalı tohum ile pamuk üreten üreticiler için pamuğa verilen prim 0,75 TL/kg'dır (Ek Tablo 13). Pamukta girdi/ürün fiyatı paritesi incelendiğinde, 2012 yılında 1 kg kütlü pamuk ile 1,85 kg gübre, 0,31 lt mazot, 0,20 kg tohum alınabilirken, 2016 yılında bu pariteler gözle görülebilir oranda artarak gübrede 2,43 kg, mazotta 0,44 lt, tohumda ise 0,24 kg olarak gerçekleşmiştir. Pamuğa verilen destekler pamuk fiyatına eklendiğinde 2016 yılında 1 kg pamuk satarak alınabilecek girdi miktarları %45-46 oranında artış göstermektedir (Ek Tablo 22).

Diğer organik ürünlere göre yeni bir ürün olmasına karşın organik pamuk üretiminde Türkiye dünya da önemli ülkelere birisi konumuna gelmiştir. Organik pamuk üretimi, özellikle yurt dışından yapılan istekler doğrultusunda, her geçen yıl artmıştır. 1998 yılında 59 pamuk çiftçisinin, 806 ha alanda, yaklaşık 2.500 ton üretimi ile başlayan organik pamuk üretimi, 2016 yılında 196 sertifikalı pamuk üreticisi tarafından, yaklaşık 3.863 ha alanda; 19 bin ton düzeylerine ulaşmıştır. Türkiye'de yıllara göre organik pamuk üretimi yapan üretici sayısı, organik pamuk üretim alanı ve üretim miktarı Ek Tablo 20'de verilmiştir.

Türkiye'de organik pamuk üretimi, Şanlıurfa, Aydın, İzmir, Manisa, Denizli illerinde yoğun olarak üretilmektedir. Türkiye'de organik pamuk üretiminin illere göre dağılımı Ek Tablo 19'da belirtilmiştir. En yüksek miktarda organik pamuk üreten il 2016 yılında 10.060 ton (%52) ile Şanlıurfa'dır. Organik pamuk üretiminde yüksek payı olan diğer 4 il sırasıyla Aydın (%21), İzmir (%14), Denizli (%10) ve Manisa (%3)'dür.

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Dünya Pamuk Ekim Alanı, Verim, Arz ve Kullanımı

	Ekim Alanı	Verim	Üretim	Başlangıç Stokları	İthalat	Tüketim	İhracat	Bitiş Stokları	Stok/Kullanım Oranı*
	000 ha	kg/ha	000 ton						
1970/1971	31.777	369	11.740	4.740	4.086	12.173	3.875	4.605	0,38
1971/1972	33.025	392	12.938	4.681	4.031	12.721	4.111	4.799	0,38
1972/1973	33.818	402	13.595	4.851	4.528	13.034	4.640	5.358	0,41
1973/1974	32.558	418	13.615	5.434	4.408	13.469	4.294	5.727	0,43
1974/1975	33.293	418	13.924	5.727	3.734	12.641	3.814	7.373	0,58
1975/1976	30.003	390	11.705	7.352	4.188	13.336	4.183	5.770	0,43
1976/1977	31.512	393	12.384	5.770	3.951	13.122	3.806	5.232	0,40
1977/1978	34.964	396	13.859	5.232	4.250	13.133	4.239	5.963	0,45
1978/1979	33.999	380	12.932	5.963	4.320	13.703	4.346	5.257	0,38
1979/1980	33.100	425	14.083	5.256	5.093	14.127	5.073	5.292	0,37
1980/1981	33.662	411	13.831	5.328	4.555	14.215	4.414	5.151	0,36
1981/1982	33.948	442	14.991	5.151	4.405	14.147	4.373	5.883	0,42
1982/1983	32.568	445	14.479	5.884	4.350	14.452	4.261	5.957	0,41
1983/1984	32.143	451	14.494	5.957	4.617	14.653	4.309	6.148	0,42
1984/1985	35.224	546	19.247	6.148	4.602	15.107	4.520	10.266	0,68
1985/1986	32.792	532	17.461	10.266	4.763	16.587	4.479	11.386	0,69
1986/1987	29.503	518	15.269	11.387	5.516	18.197	5.755	8.278	0,45
1987/1988	31.236	564	17.609	8.278	5.094	18.116	5.121	7.729	0,43
1988/1989	33.511	546	18.301	7.729	5.654	18.470	5.726	7.364	0,40
1989/1990	31.617	549	17.364	7.364	5.431	18.675	5.293	6.189	0,33
1990/1991	33.010	574	18.951	6.189	5.220	18.575	5.069	6.761	0,36
1991/1992	34.680	596	20.678	6.761	6.497	18.636	6.091	9.361	0,50
1992/1993	32.203	557	17.943	9.362	5.692	18.633	5.522	8.820	0,47
1993/1994	30.444	554	16.863	8.820	5.768	18.495	5.910	7.166	0,39
1994/1995	32.240	584	18.842	7.166	6.462	18.280	6.312	7.770	0,43
1995/1996	36.114	565	20.415	7.770	5.785	18.457	5.967	9.437	0,51
1996/1997	34.215	576	19.700	9.437	6.131	19.030	6.065	10.241	0,54
1997/1998	33.896	595	20.181	10.241	5.729	18.937	5.962	11.207	0,59
1998/1999	33.345	564	18.810	11.208	5.373	18.557	5.486	11.706	0,63
1999/2000	32.253	595	19.194	11.713	5.983	19.667	6.108	11.188	0,57
2000/2001	31.947	611	19.527	11.188	5.764	20.213	5.797	10.624	0,53
2001/2002	33.553	646	21.668	10.624	6.182	20.612	6.365	11.267	0,55
2002/2003	30.060	651	19.580	11.267	6.473	21.259	6.594	9.556	0,45
2003/2004	32.266	655	21.129	9.556	7.237	21.499	7.249	9.088	0,42
2004/2005	35.686	756	26.989	9.088	7.318	23.612	7.775	11.925	0,51
2005/2006	34.305	749	25.679	11.925	9.603	25.013	9.730	12.655	0,51
2006/2007	34.576	776	26.832	12.655	8.220	26.590	8.139	12.942	0,49
2007/2008	32.804	798	26.163	12.942	8.539	26.676	8.448	12.500	0,47
2008/2009	30.044	784	23.551	12.499	6.649	23.751	6.583	12.350	0,52
2009/2010	29.648	753	22.310	12.350	7.929	25.305	7.810	9.338	0,37
2010/2011	33.476	767	25.667	9.338	7.804	24.682	7.630	10.456	0,42
2011/2012	35.916	775	27.837	10.456	9.850	22.821	9.871	15.494	0,68
2012/2013	34.124	785	26.774	15.494	10.203	23.782	10.046	18.567	0,78
2013/2014	32.626	802	26.170	18.567	8.936	24.002	9.027	20.581	0,86
2014/2015	33.886	773	26.185	20.581	7.783	24.439	7.703	22.358	0,91
2015/2016 öngörü	30.378	693	21.064	22.358	7.538	24.134	7.587	19.198	0,80
2016/2017 öngörü	29.323	777	22.775	19.198	7.946	24.156	7.946	17.809	0,74
2017/2018 öngörü	30.788	762	23.470	17.809	8.093	24.575	8.093	16.703	0,68
2018/2019 öngörü	29.984	770	23.101	16.703	8.486	24.946	8.486	14.859	0,60
2019/2020 öngörü	31.376	772	24.215	14.859	8.653	25.176	8.653	13.897	0,55

Kaynak: ICAC, Cotton World Statistics, May 2017. * Stok/Kullanım Oranı= Bitiş Stokları/ Tüketim.

Ek Tablo 2. Dünya Pamuk Arzı ve Kullanımı

1 Ağustos-31 Temmuz	2012/13	2013/14 Tahmin	2014/15 Tahmin	2015/16 Tahmin	2016/17 Öngörü	2017/18 Öngörü
	<i>000 ton</i>					
BAŞLANGIÇ STOKLARI						
Dünya Toplamı	15.227	18.266	20.165	21.699	18.620	17.260
Çin	6.181	9.607	12.026	12.707	11.050	9.220
ABD	729	827	512	795	830	700
ÜRETİM						
Dünya Toplamı	26.774	26.170	26.235	21.300	22.890	24.010
Hindistan	6.290	6.766	6.562	5.746	5.800	5.960
Çin	7.300	6.950	6.550	4.988	4.870	5.020
ABD	3.770	2.811	3.553	2.806	3.740	4.180
Pakistan	2.002	2.076	2.305	1.537	1.660	1.880
Brezilya	1.310	1.734	1.563	1.289	1.490	1.500
Özbekistan	1.000	910	885	832	790	770
Diğerleri	5.102	4.923	4.817	4.101	4.540	4.710
TÜKETİM						
Dünya Toplamı	23.811	24.115	24.733	24.294	24.260	24.600
Çin	8.290	7.600	7.657	7.580	7.730	7.710
Hindistan	4.762	5.087	5.377	5.296	5.140	5.240
Pakistan	2.216	2.470	2.492	2.256	2.230	2.260
Avrupa & Türkiye	1.560	1.611	1.692	1.687	1.630	1.610
Bangladeş	1.023	1.146	1.204	1.324	1.400	1.470
Vietnam	492	673	875	1.007	1.170	1.260
ABD	762	773	778	751	720	740
Brezilya	910	862	797	733	700	740
Diğerleri	3.796	3.893	3.860	3.661	3.530	3.570
İHRACAT						
Dünya Toplamı	10.051	9.028	7.704	7.591	8.060	8.080
ABD	2.836	2.293	2.449	1.993	3.160	3.060
Hindistan	1.690	2.015	914	1.258	890	840
Orta Afrika	825	973	893	962	980	1.080
Brezilya	938	485	851	939	610	690
Özbekistan	690	615	550	543	450	450
Avustralya	1.343	1.057	520	616	800	800
İTHALAT						
Dünya Toplamı	10.203	8.936	7.783	7.547	8.060	8.080
Bangladeş	1.044	1.190	1.177	1.355	1.400	1.500
Vietnam	517	687	934	1.001	1.200	1.280
Çin	4.426	3.075	1.804	959	1.060	1.080
Türkiye	803	924	800	918	830	870
Endonezya	686	651	728	640	700	700
Ticaret Dengesizliği ^{1/}	152	-92	79	-43	0	0
Stok Ayarlaması ^{2/}	-1	-1	0	0	0	0
DÖNEM SONU STOKLARI						
Dünya Toplamı	18.266	20.165	21.699	18.619	17.260	16.670
Çin	9.607	12.026	12.707	11.046	9.220	7.590
ABD	827	512	795	827	700	1.090
DÖNEM SONU STOK / KULLANIM (%)						
Dünya Toplamı (Çin Hariç) ^{3/}	56	49	53	45	49	54
Çin ^{4/}	116	158	166	146	119	98
COTLOOK A ENDEKSİ ^{5/}	88	91	71	70	82^{6/}	

Kaynak: ICAC, Cotton This Month, June 1, 2017

^{1/} Linter ,telef, nakliye sırasında ağırlıkta meydana gelen değişiklikler, rapor dönemlerindeki farklılıklar, dünya ithalatları ile ihracatları arasındaki farklılıklar nedeniyle ölçüm hataları dahil edilmiştir.^{2/} Hesaplanan ve gerçek stoklar arasındaki fark^{3/} Dünya eksi Çin dönem sonu stokları/ Dünya eksi Çin tüketimi 100 ile çarpılmıştır.^{4/} Çin dönem sonu stokları/ Çin tüketimi 100 ile çarpılmıştır.^{5/} Paund(lb) başına US cent^{6/} 10 aylık ortalama (2016 Ağustos/2017 Mayıs)

Ek Tablo 3. Ülkelere Göre Pamuk Arzı ve Kullanımı Tahminleri

	EKİLEN ALAN		VERİM		ÜRETİM		BAŞ. STOKLARI		İTHALAT		TÜKETİM		İHRACAT		BİTİŞ STOKLARI		STOK/KULLANIM*	
	000 HA		KG								000 TON				ORAN			
	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17
Kanada							0	0	0	0	0	0			0	0	0,11	0,11
Küba	4	4	269	269	1	1	1	1	2	2	3	3	0		1	1	0,19	0,19
Dominik C.									1	1	1	1			0	0	0,47	0,47
Meksika	130	95	1.523	1.559	198	148	190	161	222	298	418	418	31	28	161	161	0,36	0,36
ABD	3.268	3.848	859	972	2.806	3.738	795	827	7	2	751	718	1.993	3.157	827	697	0,30	0,18
KUZEY AMERİKA	3.407	3.952	882	984	3.006	3.889	986	990	233	304	1.175	1.142	2.024	3.185	990	859	0,31	0,20
El Salvador							10	9	36	34	37	34			9	9	0,25	0,27
Guatemala							8	7	23	24	24	21			7	7	0,29	0,29
Honduras	0	0	319	318	0	0	0	0			0				0	0		
ORTA AMERİKA	2	2	513	512	1	1	17	16	65	58	61	49	0	0	16	16	0,27	0,28
Arjantin	376	287	519	551	195	158	306	312	4	2	144	142	48	60	312	271	1,62	1,34
Bolivya	4	4	625	639	3	3	2	2	1	0	3	3			2	2	0,70	0,20
Brezilya	955	940	1.350	1.584	1.289	1.489	1.158	795	20	50	733	808	939	610	795	1.020	0,48	0,78
Şili							0	0	0	0	0	0			0	0	0,12	0,12
Kolombiya	26	26	827	816	22	21	10	14	39	24	56	87	1		14	12	0,25	0,24
Ekvator	1	1	440	439	1	1	2	3	11	10	11	13			3	3	0,25	0,25
Paraguay	13	10	476	450	6	5	2	3	1	2	2	8	4	2	3	4	0,44	0,69
Peru	27	27	752	814	20	22	15	16	43	39	62	87	1	1	16	16	0,26	0,26
Uruguay							0	0			0	0			0	0	0,58	0,06
Venezuela	15	15	406	390	6	6	5	4	3	4	10	8			4	3	0,43	0,30
GÜNEY AMERİKA	1.417	1.310	1.088	1.301	1.541	1.703	1.503	1.150	121	132	1.022	1.157	994	674	1.150	1.330	0,57	0,80
Cezayir							1	1	3	2	3	3			1	1	0,23	0,23
Mısır	105	55	525	694	55	38	90	80	92	111	128	133	28	30	80	73	0,51	0,46
Morokko							6	4	14	15	16	30			4	4	0,22	0,24
Sudan	50	49	560	487	28	24	28	20			19	19	18	13	20	13	0,55	0,41
Tunus							3	3	13	12	13	13			3	3	0,21	0,22
KUZEY AFRİKA	155	104	536	597	83	62	127	107	122	140	179	198	46	43	107	92	0,47	0,43
Benin	307	392	338	385	104	151	67	58			4	4	108	137	58	68	0,52	0,48
Burkina Faso	663	740	368	385	244	285	157	122			4	4	275	261	122	143	0,44	0,54
Kamerun	222	224	482	455	107	102	69	64			2	2	110	111	64	53	0,58	0,47
Orta Afrika C.	32	32	192	216	6	7	3	2					7	7	2	3	0,36	0,42
Çad	289	298	203	239	59	71	23	23			1	1	58	48	23	46	0,39	0,94
Fildişi Sahili C.	402	345	333	432	134	149	57	47			2	2	142	134	47	60	0,33	0,44
Gine	12	12	273	276	3	3	1	1					3	3	1	1	0,41	0,40
Madagaskar							3	3							3	3		
Mali	573	656	377	398	216	261	112	104			3	3	221	247	104	115	0,46	0,46
Nijer	5	5	448	447	2	2	0	0			1	1	1	1	0	0	0,11	0,11
Senegal	31	20	239	355	7	7	2	1			1	1	8	5	1	3	0,18	0,41
Togo	117	133	256	241	30	32	13	11					33	31	11	11	0,32	0,36
BATI AFRİKA	2.653	2.856	344	375	912	1.070	507	438			17	17	965	986	438	505	0,45	0,50

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere Göre Pamuk Arzı ve Kullanımı Tahminleri

	EKİLEN ALAN		VERİM		ÜRETİM		BAŞ. STOKLARI		İTHALAT		TÜKETİM		İHRACAT		BİT. STOKLARI		STOK/KULLANIM*	
	000 HA		KG/HA								000 TON						ORAN	
	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17
Angola	3	3	302	302	1	1	0	0			1	1	0	0	0	0	0,35	0,33
Etiyopya	66	69	642	560	42	39	13	19	13	13	50	45	0	0	19	19	0,37	0,36
Gana	15	15	373	370	6	6	2	1			1	1	5	4	1	1	0,24	0,26
Kenya	29	29	181	183	5	5	1	2	1	0	5	5			2	3	0,34	0,72
Malavi	141	134	230	240	33	32	24	22			3	3	31	29	22	23	0,65	0,72
Mozambik	101	133	150	170	15	23	22	26			1		10	29	26	20	2,52	0,68
Nijerya	253	253	205	202	52	51	29	22	1	1	23	19	37	31	22	18	0,36	0,32
Güney Afrika	8	17	1.208	839	10	15	18	9	16	17	21	20	14	7	9	12	0,27	0,41
Tanzanya	315	315	217	217	68	68	95	87			39	34	38	53	87	64	1,13	0,69
Uganda	65	74	314	373	20	28	21	21			0	2	20	32	21	16	1,05	0,50
Kongo							2	2	8	8	8	8			2	2	0,27	0,27
Zambiya	122	122	325	325	40	40	42	39			2		41	40	39	37	0,91	0,91
Zimbabve	101	202	114	180	12	36	25	3			3	4	30	20	3	17	0,10	0,72
GÜNEY AFRİKA	1.240	1.388	248	250	307	347	300	260	60	59	179	167	227	247	260	237	0,64	0,55
Kazakistan	99	111	453	634	45	70	17	12	0	0	14	11	36	55	12	16	0,24	0,24
Kırgızistan	14	14	810	810	12	12	6	4	4	4	1	1	16	14	4	4	0,23	0,27
Tacikistan	170	165	507	485	86	80	30	27			9	9	79	71	27	27	0,31	0,34
Türkmenistan	545	545	578	536	315	292	245	150			137	152	273	178	150	123	0,36	0,39
Özbekistan	1.298	1.250	641	631	832	789	264	221	1	1	334	345	543	445	221	238	0,25	0,31
ORTA ASYA	2.126	2.085	607	596	1.290	1.243	562	414	5	5	496	518	947	763	414	409	1,40	1,54
Avusturya							0	0	4	4	3	5	1	1	0	0	0,12	0,12
Azerbaycan	19	42	733	756	14	32	11	6			14	17	5	10	6	13	0,34	0,53
Belarus							4	4	11	11	11	11			4	4	0,34	0,34
Belçika							2	2	11	10	7	4	4	4	2	2	0,16	0,17
Bulgaristan	2	1	324	324	1	0	0	1	5	5	5	5	0	0	1	1	0,20	0,18
Çek Cumhuriyeti							0	0	3	3	3	3			0	0	0,13	0,13
Danimarka									0	0	0	0						
Estonya																		
Finlandiya																		
Fransa							3	2	12	13	10	13	3	3	2	2	0,14	0,14
Almanya							10	9	44	44	38	48	7	6	9	9	0,20	0,21
Yunanistan	240	211	908	1.009	218	213	48	44	6	5	20	19	209	198	44	44	0,19	0,20
Macaristan							0	0	1	1		1	1		0	0	0,17	0,03
İrlanda							0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,13	0,09
İtalya							7	7	40	39	37	48	2	3	7	7	0,17	0,17
Letonya							0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0,09	0,03
Litvanya							0	0							0	0		
Moldova							1	1	2	2	2	2			1	1	0,34	0,34
Hollanda							0	0	4	4	4	5			0	0	0,10	0,10
Norveç																		
Polonya							0	0	3	3	3	7	0		0	0	0,12	0,12
Portekiz							7	7	38	38	37	33	0	0	7	7	0,19	0,19
Romanya							0	0	0	0	0	1	0		0	0	0,08	0,09
Rusya	1	1	521	520	1	1	24	13	52	62	64	49	0	0	13	13	0,20	0,21

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere Göre Pamuk Arzı ve Kullanımı Tahminleri

	EKİLEN ALAN		VERİM		ÜRETİM		BAŞ. STOKLARI		İTHALAT		TÜKETİM		İHRACAT		BİT. STOKLARI		STOK/KULLANIM*	
	000 HA		KG/HA								000 TON						ORAN	
	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17	15/16	16/17
Slovakya Cumhuriyeti																		
İspanya	63	61	885	828	56	50	14	10	3	3	5	5	57	48	10	10	0,16	0,19
İsveç							0	0	0	0	0			0	0			0,74
İsviçre							0	0	3	3	3	3	0	0	0	0	0,10	0,10
Ukrayna							0	0	2	2	2	2			0	0	0,23	0,25
İngiltere							0	0	0	0	0	0	0		0	0	0,12	0,14
Yugoslavya							1	1	7	7	7	6			1	1	0,19	0,19
AVRUPA	327	318	885	933	289	296	136	110	255	262	280	291	290	275	110	117	0,19	0,21
AB-28	305	273	899	966	275	264	93	83	176	174	176	199	284	264	83	83	0,18	0,19
Çin	3.362	3.126	1.484	1.558	4.988	4.871	12.707	11.046	959	1.057	7.580	7.705	28	21	11.046	9.221	1,45	1,19
Tayvan							49	41	154	132	161	183			41	41	0,22	0,31
Hong Kong							33	33	0	0			1	1	33	33	62,96	41,48
TOPLAM	3.362	3.126	1.484	1.558	4.988	4.871	12.789	11.121	1.114	1.189	7.742	7.888	28	22	11.121	9.295	1,43	1,18
Avustralya	270	557	2.319	1.744	626	972	182	185	0	0	7	7	616	802	185	348	0,30	0,43
Endonezya	8	8	603	615	5	5	107	96	640	699	654	724	3		96	133	0,15	0,20
Japonya							16	16	67	65	67	71			16	16	0,23	0,24
Güney Kore							1	1	5	5	5	5			1	1	0,24	0,24
Kuzey Kore							68	54	256	229	269	280	1	1	54	53	0,20	0,23
Malezya							12	17	96	82	61	16	31	8	17	26	0,19	0,36
Filipinler	0	0	569	567	0	0	3	3	10	10	10	11			3	3	0,30	0,28
Singapur							0	0	9	7			9	7	0	0	0,04	0,05
Tayland	2	2	518	517	1	1	44	46	278	254	278	342			46	46	0,16	0,18
Vietnam	5	5	460	460	2	2	154	151	1.001	1.198	1.007	819			151	183	0,15	0,16
DOĞU ASYA	305	591	2.106	1.671	642	988	591	570	2.363	2.550	2.366	2.283	660	818	570	811	0,19	0,25
Afganistan	35	40	400	387	14	16	5	5			4	4	10	10	5	7	0,37	0,48
Bangladeş	40	40	675	708	27	28	314	372	1.355	1.399	1.324	970			372	395	0,28	0,28
Hindistan	11.877	10.500	484	553	5.746	5.803	2.081	1.507	1234	453	5.296	5.269	1.258	886	1.507	1.740	0,23	0,29
Myanmar	239	244	653	634	156	155	104	104	51	10	207	201			104	62	0,50	0,30
Pakistan	2.902	2.496	530	666	1.537	1.663	753	570	585	595	2.256	2.528	50	25	570	570	0,25	0,25
Srilanka							0	0	2	2	2	2			0	0	0,11	0,11
GÜNEY ASYA	15.096	13.323	496	575	7.483	7.666	3.259	2.558	2.226	2.460	9.091	8.976	1.317	921	2.558	2.774	0,25	0,28
İran	72	70	687	824	49	58	29	30	51	52	100	131			30	30	0,30	0,27
Irak	17	13	362	361	6	5	1	2	5	4	10	13			2	2	0,21	0,21
İsrail	9	8	1.891	1.781	17	14	1	2					17	14	2	2	0,11	0,13
Suriye	44	35	879	983	39	35	68	22			60	95	25	22	22	11	0,27	0,23
Türkiye	434	415	1.475	1.552	640	644	818	826	918	831	1.500	1.344	50	88	826	763	0,53	0,50
TOPLAM	592	544	1.281	1.390	757	756	922	886	984	898	1.685	1.608	93	124	886	810	0,50	0,47
DÜNYATOPLAMI	30.680	29.600	694	773	21.300	22.893	21.699	18.619	7.547	8.056	24.294	24.359	7.591	8.056	18.619	17.256	0,77	0,71

*Bitiş stokları / (tüketim+ihracat)

Kaynak: ICAC, Cotton This Month, June 1, 2017

Ek Tablo 4.– Aylık Cotlook A Endeks– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) Pamuk Fiyatları

TARİH	COTLOOK A ENDEKS			ABD MEMPHIS			İTB			TCMB DÖVİZ SATIŞ	İTB TOPLAM
	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(TL/KG)	(USD/KG)	(CENT/LB)	ABD DOLARI	PAMUK İŞLEM MİKTARI (TON)
2012 Ocak	100,91	2,23	4,10	109,57	2,42	4,45	3,60	1,95	88,56	1,8478	15.921
Şubat	100,75	2,22	3,90	105,18	2,32	4,07	3,78	2,15	97,65	1,7595	10.584
Mart	99,50	2,19	3,91	101,63	2,24	4,00	3,75	2,10	95,34	1,7879	13.697
Nisan	100,08	2,21	3,94	102,99	2,27	4,05	3,71	2,07	94,29	1,7884	9.809
Mayıs	89,82	1,98	3,57	92,72	2,04	3,68	3,53	1,96	88,87	1,8054	9.990
Haziran	82,15	1,81	3,30	84,74	1,87	3,40	3,47	1,90	86,44	1,8248	7.119
Temmuz	83,90	1,85	3,35	86,24	1,90	3,44	3,48	1,92	87,22	1,8136	9.780
Ağustos	84,45	1,86	3,33	85,38	1,88	3,37	3,43	1,91	86,88	1,7944	15.897
Eylül	84,15	1,86	3,34	85,70	1,89	3,40	3,44	1,91	86,66	1,8043	8.534
Ekim	81,91	1,81	3,25	83,57	1,84	3,31	3,20	1,77	80,68	1,8029	10.662
Kasım	80,87	1,78	3,19	82,06	1,81	3,24	3,20	1,78	81,09	1,7937	13.382
Aralık	83,47	1,84	3,28	85,65	1,89	3,37	3,24	1,81	82,39	1,7876	14.319
2013 Ocak	85,51	1,89	3,33	87,75	1,93	3,42	3,38	1,91	86,68	1,7724	9.055
Şubat	89,71	1,98	3,51	91,84	2,03	3,59	3,67	2,07	93,93	1,7760	12.350
Mart	94,45	2,08	3,76	96,74	2,13	3,85	3,91	2,16	98,16	1,8105	8.160
Nisan	92,81	2,05	3,67	94,20	2,08	3,73	3,81	2,12	96,23	1,7997	9.356
Mayıs	92,64	2,04	3,72	93,86	2,07	3,77	3,73	2,04	92,85	1,8261	9.097
Haziran	93,08	2,05	3,89	94,34	2,08	3,94	3,81	2,01	91,25	1,8979	4.604
Temmuz	92,67	2,04	3,95	93,70	2,07	3,99	4,02	2,08	94,43	1,9351	5.610
Ağustos	92,42	2,04	3,98	96,55	2,13	4,16	4,23	2,16	98,19	1,9582	5.169
Eylül	90,09	1,99	4,01	93,95	2,07	4,18	4,18	2,07	94,02	2,0208	4.935
Ekim	89,39	1,97	3,92	93,20	2,06	4,09	4,10	2,06	93,50	1,9932	5.441
Kasım	84,65	1,87	3,77	87,98	1,94	3,92	4,04	1,99	90,67	2,0254	20.765
Aralık	87,49	1,93	3,97	91,51	2,02	4,15	4,00	1,94	88,20	2,0615	19.538
2014 Ocak	90,96	2,01	4,45	94,40	2,08	4,62	4,56	2,05	93,27	2,2223	11.935
Şubat	94,05	2,07	4,59	96,96	2,14	4,73	4,61	2,08	94,53	2,2167	7.729
Mart	96,95	2,14	4,74	100,94	2,23	4,93	4,65	2,09	95,13	2,2218	15.491
Nisan	94,34	2,08	4,42	99,99	2,20	4,69	4,68	2,20	99,81	2,1313	8.104
Mayıs	92,63	2,04	4,27	97,87	2,16	4,51	4,62	2,21	100,26	2,0946	8.438
Haziran	90,85	2,00	4,24	94,98	2,09	4,43	4,56	2,15	97,79	2,1195	8.117
Temmuz	83,77	1,85	3,91	87,24	1,92	4,07	4,49	2,12	96,16	2,1225	5.640
Ağustos	74,00	1,63	3,52	75,25	1,66	3,58	4,36	2,02	91,66	2,1622	5.228
Eylül	73,38	1,62	3,56	74,92	1,65	3,64	4,22	1,91	86,89	2,2076	5.076
Ekim	70,34	1,55	3,50	73,48	1,62	3,66	3,72	1,64	74,74	2,2624	3.258
Kasım	67,53	1,49	3,32	71,70	1,58	3,53	3,54	1,58	71,91	2,2376	16.414
Aralık	68,30	1,51	3,44	71,30	1,57	3,59	3,50	1,53	69,42	2,2918	20.682

Ek Tablo 4 (devamı). Aylık Cotlook A Endeks– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) Fiyatları

TARİH	COTLOOK A ENDEKS			ABD MEMPHIS			İTB			TCMB DÖVİZ SATIŞ	İTB TOPLAM
	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(TL/KG)	(USD/KG)	(CENT/LB)	(USD)	PAMUKİŞLEM MİKTARI (TON)
2015 Ocak	67,35	1,49	3,46	69,73	1,54	3,58	3,70	1,59	72,10	2,3325	8.579
Şubat	69,84	1,54	3,78	73,11	1,61	3,96	3,78	1,54	69,86	2,4596	8.669
Mart	69,35	1,53	3,99	73,10	1,61	4,21	3,87	1,48	67,27	2,6149	13.485
Nisan	71,70	1,58	4,21	74,95	1,65	4,40	3,84	1,44	65,39	2,6692	14.214
Mayıs	72,90	1,61	4,26	75,44	1,66	4,41	4,13	1,55	70,62	2,6581	10.543
Haziran	72,35	1,60	4,28	75,30	1,66	4,46	4,29	1,59	72,46	2,6911	10.174
Temmuz	72,36	1,60	4,42	76,24	1,68	4,66	4,39	1,58	71,79	2,7795	12.395
Ağustos	71,76	1,58	4,61	77,27	1,70	4,96	4,44	1,52	69,12	2,9199	14.992
Eylül	68,74	1,52	4,61	74,78	1,65	5,02	4,66	1,53	69,48	3,0488	11.811
Ekim	69,02	1,52	4,45	65,04	1,43	4,19	4,47	1,53	69,35	2,9296	5.298
Kasım	69,19	1,53	4,38	75,78	1,67	4,80	4,57	1,59	72,22	2,8763	16.271
Aralık	70,39	1,55	4,53	76,40	1,68	4,91	4,55	1,56	70,77	2,9225	17.720
2016 Ocak	68,75	1,52	4,56	74,28	1,64	4,92	4,79	1,59	72,28	3,0124	10.353
Şubat	66,52	1,47	4,31	71,05	1,57	4,60	4,70	1,60	72,52	2,9460	11.709
Mart	65,61	1,45	4,18	69,36	1,53	4,42	4,50	1,55	70,61	2,8969	12.126
Nisan	69,28	1,53	4,33	73,31	1,62	4,58	4,59	1,62	73,47	2,8398	11.907
Mayıs	70,18	1,55	4,53	74,39	1,64	4,80	4,76	1,62	73,80	2,9319	8.986
Haziran	74,10	1,63	4,76	77,03	1,70	4,95	4,86	1,66	75,60	2,9222	9.546
Temmuz	82,27	1,81	5,36	84,19	1,86	5,49	5,19	1,75	79,62	2,9629	3.379
Ağustos	80,26	1,77	5,24	82,02	1,81	5,36	5,53	1,86	84,69	2,9682	9.796
Eylül	78,31	1,73	5,11	72,11	1,59	4,70	5,05	1,70	77,41	2,9654	4.249
Ekim	78,39	1,73	5,30	80,40	1,77	5,44	5,07	1,65	74,98	3,0735	7.256
Kasım	78,94	1,74	5,68	81,64	1,80	5,88	5,48	1,67	76,10	3,2733	25.244
Aralık	79,52	1,75	6,11	82,21	1,81	6,32	5,87	1,68	76,34	3,4952	19.431
2017 Ocak	82,33	1,82	6,78	84,31	1,86	6,94	6,60	1,76	80,18	3,7416	18.105
Şubat	85,15	1,88	6,89	86,69	1,91	7,02	7,00	1,90	86,49	3,6790	13.496
Mart	86,69	1,91	7,00	88,01	1,94	7,11	7,33	2,00	90,80	3,6696	16.268
Nisan	87,04	1,92	7,01	88,15	1,94	7,10	7,72	2,11	95,87	3,6604	7.011
Mayıs	88,59	1,95	6,96	89,76	1,98	7,05	7,95	2,23	101,24	3,5695	11.056
Haziran	84,96	1,87	6,59	85,73	1,89	6,65	7,90	2,24	101,83	3,5263	5.933
Temmuz	84,07	1,85	6,60	84,80	1,87	6,65	8,01	2,25	102,09	3,5663	2.273

Kaynak: İzmir Ticaret Borsası, 2017

Not: Nisan 2015 tarihine kadar İzmir Ticaret Borsası pamuk fiyatları Standart Garanti olarak, Nisan 2015 tarihinden itibaren ise tip değişikliği olması nedeniyle 41 Renk Ege Pamuğu olarak verilmiştir.

Ek Tablo 5. İllere Göre Pamuk Ekim Alanı, Kütlü Üretim, Kütlü Verim, Lif Üretim, Lif Verim															
İLLER	EKİLİŞ (da)			KÜTLÜ ÜRETİM (ton)			KÜTLÜ VERİM (kg/da)			LİF ÜRETİM (ton)			LİF VERİM (kg/da)		
	14/15	15/16	16/17	14/15	15/16	16/17	14/15	15/16	16/17	14/15	15/16	16/17	14/15	15/16	16/17
ÇUKUROVA															
Adana	363.898	267.471	273.458	204.467	138.612	151.880	562	518	555	73.608	49.901	54.680	202	187	200
Mersin	17.500	17.500	19.000	11.029	9.155	10.973	630	523	578	3.970	3.296	3.950	227	188	208
Hatay	371.066	393.392	439.594	196.766	209.458	242.357	530	532	551	70.835	75.406	87.248	191	192	198
Kahramanmaraş	38.377	34.690	37.789	18.392	15.534	16.501	479	448	437	6.620	5.593	5.940	172	161	157
Osmaniye	650	700	700	274	257	260	422	367	371	99	92	93	152	131	133
GÜNEYDOĞU															
Diyarbakır	396.869	308.999	331.529	191.729	141.289	169.215	483	457	510	69.022	50.866	60.917	174	165	184
Şanlıurfa	2.183.733	2.060.353	1.802.857	1.022.213	916.298	852.391	471	445	473	367.995	329.867	306.859	170	160	170
Gaziantep	80.725	66.050	58.900	40.162	32.368	29.161	498	490	495	14.457	11.652	10.498	179	176	178
Adıyaman	73.608	79.505	58.496	35.242	34.872	29.461	479	439	504	12.688	12.553	10.605	172	158	181
Mardin	104.614	86.554	88.450	55.203	41.319	43.265	528	477	489	19.873	14.875	15.576	190	172	176
Siirt	3.450	500	600	1.578	223	265	457	446	442	568	80	95	165	160	158
Batman	3.500	800		1.755	321		501	401		632	116		181	145	
Şırnak	47.677	42.026	42.101	27.404	20.636	23.048	575	491	548	9.864	7.426	8.297	207	177	197
Kilis	495	391	400	146	139	159	295	355	398	53	50	57	107	128	143
Iğdır	-	-	1.200	-	-	442	-	-	368	-	-	159	-		133
EGE															
Aydın	588.795	579.064	617.375	316.856	287.473	326.475	538	496	529	114.071	103.491	117.532	194	179	190
Balıkesir	2.370	1.560	1.545	996	566	624	420	363	404	358	204	224	151	131	145
Çanakkale	1.400	195	90	485	55	31	346	282	344	175	20	11	125	103	122
Denizli	64.802	66.712	74.947	36.020	31.817	38.206	556	477	510	12.966	11.454	13.755	200	172	184
İzmir	234.945	232.205	220.072	133.700	120.505	118.793	569	519	540	48.134	43.382	42.767	205	187	194
Manisa	41.955	34.955	28.217	23.634	17.580	15.925	563	505	564	8.508	6.330	5.733	203	182	203
Muğla	4.260	4.222	3.428	1.884	1.670	1.528	442	396	446	679	600	550	159	142	160
ANTALYA	56.740	62.290	59.350	30.065	29.853	29.040	530	479	489	10.825	10.746	10.454	191	173	176
TÜRKİYE	4.681.429	4.340.134	4.160.098	2.350.000	2.050.000	2.100.000	502	472	505	846.000	738.000	756.000	181	170	182

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 6. Türkiye’de Bölgelere Göre Pamuk Ekim Alanı, Lif Üretim ve Lif Verimi

	Ege Bölgesi					Çukurova Bölgesi					Güneydoğu Anadolu Bölgesi					Antalya					Toplam				
	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim
	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha
1980/1981	218	32	185	37	851	369	55	253	51	687	51	8	26	5	504	35	5	36	7	1039	673	100	500	100	770
1981/1982	215	33	200	41	932	351	54	220	45	628	53	8	31	6	573	35	5	37	8	1065	654	100	488	100	800
1982/1983	198	33	178	36	901	307	52	243	50	792	54	9	32	7	598	36	6	35	7	984	595	100	488	100	819
1983/1984	209	35	202	39	965	288	48	234	45	813	71	12	46	9	652	37	6	40	8	1074	605	100	522	100	876
1984/1985	263	35	216	37	819	360	47	261	45	723	91	12	66	11	722	46	6	38	7	839	760	100	581	100	776
1985/1986	223	34	199	38	892	302	46	210	41	696	93	14	66	13	707	41	6	43	8	1033	659	100	518	100	832
1986/1987	216	37	209	40	966	234	40	204	39	871	94	16	70	13	742	44	7	40	8	914	588	100	523	100	873
1987/1988	226	39	224	42	993	218	37	185	34	848	103	18	92	17	890	38	6	36	7	926	585	100	537	100	914
1988/1989	259	35	305	47	1135	311	43	219	34	704	122	17	85	13	695	39	5	42	6	1078	731	100	651	100	903
1989/1990	267	37	255	41	957	275	38	188	30	682	142	20	130	21	914	41	6	44	7	1084	725	100	617	100	909
1990/1991	258	40	285	44	1102	211	33	190	29	900	141	22	142	22	1014	32	5	38	6	1192	642	100	655	100	1052
1991/1992	253	43	263	47	997	184	31	161	29	877	130	22	115	20	888	22	4	22	4	1021	589	100	561	100	946
1992/1993	261	41	260	45	996	218	34	193	34	886	136	21	95	17	703	23	4	25	4	1108	638	100	573	100	923
1993/1994	236	42	272	45	1149	151	27	152	25	945	150	27	153	25	1018	20	4	25	4	1257	557	100	602	100	1092
1994/1995	237	41	265	42	1118	159	28	180	29	1062	160	28	164	26	1029	16	3	20	3	1231	572	100	629	100	1110
1995/1996	267	35	308	36	1156	254	34	284	33	1119	206	27	225	26	1091	30	4	34	4	1140	757	100	851	100	1127
1996/1997	268	36	278	35	1044	219	29	231	29	1054	228	31	260	32	1103	28	4	32	4	1125	743	100	801	100	1082
1997/1998	264	37	307	37	1166	172	24	201	24	1173	266	37	309	37	1159	17	2	20	2	1176	719	100	837	100	1169
1998/1999	252	33	285	32	1133	178	23	191	22	1097	313	41	385	44	1229	17	2	20	2	1189	760	100	881	100	1162
1999/2000	246	34	303	38	1230	122	17	139	18	1141	332	46	329	42	989	19	3	21	3	1109	719	100	792	100	1117
2000/2001	208	32	286	33	1375	116	18	153	17	1315	317	48	427	49	1346	13	2	14	2	1108	654	100	880	100	1286
2001/2002	236	34	269	29	1146	152	22	218	24	1427	298	43	422	46	1212	11	2	11	1	1072	697	100	920	100	1214
2002/2003	224	32	305	31	1359	141	20	212	22	1482	320	46	454	46	1422	9	1	12	1	1360	694	100	983	100	1035
2003/2004	203	32	266	29	1311	126	20	196	21	1276	300	47	444	48	1478	8	1	12	1	1520	637	100	918	100	1396
2004/2005	176	28	254	27	1445	130	20	192	20	1474	325	51	476	51	1463	9	1	14	2	1600	640	100	936	100	1462
2005/2006	144	26	219	25	1524	103	19	187	22	1823	295	54	448	52	1517	5	1	10	1	1902	547	100	864	100	1582
2006/2007	151	26	225	23	1058	126	21	241	25	1626	310	52	503	51	1436	4	1	8	1	1810	591	100	977	100	1653
2007/2008	119	22	166	19	951	115	22	223	26	1750	292	55	472	54	1480	4	1	6	1	1590	530	100	868	100	1636
2008/2009	83	17	95	14	830	95	19	150	22	1372	313	63	423	63	1169	4	1	5	1	1330	495	100	673	100	1360
2009/2010	81	19	114	18	982	100	24	170	27	1470	236	56	349	55	1273	3	1	5	1	1530	420	100	638	100	1520
2010/2011	84	17	144	18	1206	105	22	201	25	1884	288	60	464	57	1614	4	1	7	1	1770	481	100	817	100	1700
2011/2012	98	18	168	18	1271	124	23	239	25	1854	314	58	536	56	1627	6	1	11	1	1910	542	100	955	100	1760
2012/2013	83	17	152	18	1340	97	20	182	21	1730	302	62	513	60	1610	6	1	11	1	2000	488	100	858	100	1760
2013/2014	83	18	177	20	1730	83	18	176	20	2000	279	63	512	58	1840	6	1	13	2	2130	451	100	878	100	1950
2014/2015	94	20	185	22	1738	79	17	155	18	1888	289	62	495	59	1717	6	1	11	1	1910	468	100	846	100	1810
2015/2016	92	21	165	22	1570	71	16	134	18	1720	265	61	427	58	1600	6	1	11	1	1730	434	100	738	100	1700
2016/2017	95	23	181	24	1710	77	19	152	20	1790	238	57	413	55	1690	6	1	10	1	1760	416	100	756	100	1820

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 7. Aylara Göre Fasıllarda Türkiye'nin Pamuk ve Tekstil İthalatı (Pamuk Eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
2012/13													
Pamuk	38.673	48.233	46.900	73.840	48.549	53.741	72.175	88.190	91.800	96.203	73.424	72.040	803.769
Pamuk İpliği	9.532	10.060	9.536	11.381	11.270	13.929	14.316	16.671	24.865	25.693	16.414	15.533	179.200
Dokuma	8.045	8.493	7.979	11.147	9.803	11.486	11.809	11.460	10.647	11.591	10.373	11.536	124.371
Vatka-Keçe	3	2	2	0	1	2	2	1	2	1	1	1	17
Halılar ve Yer Döşemeleri	5	5	24	3	1	2	1	4	2	9	1	3	61
Özel Dokunmuş Mensucat	379	292	299	312	357	206	128	198	193	315	405	544	3.629
Lamine Mensucat	29	78	26	40	76	26	26	25	32	10	28	36	432
Örme Eşya	16	3	0	3	1	0	0	0	1	0	4	1	29
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.863	1.818	1.482	1.698	1.182	1.579	1.790	1.604	1.689	1.980	1.739	2.522	20.946
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.412	3.205	2.804	2.287	2.018	2.657	2.923	3.446	3.465	3.809	3.076	3.952	36.052
Diğer Hazır Eşyalar	211	162	120	257	219	203	153	147	253	206	221	239	2.391
Toplam	61.168	72.351	69.172	100.969	73.478	83.832	103.323	121.745	132.949	139.818	105.685	106.407	1.170.897
2013/14													
Pamuk	34.963	40.605	86.547	86.428	73.173	81.937	96.140	103.242	100.076	93.527	66.840	61.060	924.539
Pamuk İpliği	9.748	10.368	11.915	11.906	11.770	14.641	16.916	17.807	20.920	21.663	22.204	18.138	187.997
Dokuma	9.948	9.726	8.106	9.858	8.965	9.563	10.918	10.815	10.058	11.309	10.603	9.404	119.274
Vatka-Keçe	2	5	16	5	9	6	7	7	8	11	12	11	98
Halılar ve Yer Döşemeleri	0	1	1	4	8	0	1	1	0	0	12	2	32
Özel Dokunmuş Mensucat	402	291	195	301	305	93	118	143	137	226	181	475	2.866
Lamine Mensucat	9	9	7	101	21	62	24	22	48	14	15	14	345
Örme Eşya	6	1	0	0	0	1	2	1	1	5	3	0	21
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.869	2.240	1.635	2.020	1.650	2.127	1.543	1.892	1.930	2.024	1.571	1.892	22.392
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	3.912	5.928	4.107	3.781	3.363	4.743	3.885	3.989	3.695	3.218	2.447	3.487	46.555
Diğer Hazır Eşyalar	15	24	10	9	7	3	5	4	8	8	9	6	108
Toplam	60.874	69.197	112.540	114.412	99.272	113.176	129.558	137.923	136.882	132.005	103.896	94.490	1.304.226
2014/15													
Pamuk	45.750	46.948	66.849	86.332	64.473	55.843	77.990	95.325	79.709	69.668	60.246	51.140	800.273
Pamuk İpliği	32.750	24.628	25.005	19.965	29.706	14.945	13.735	13.843	17.073	13.757	20.246	13.609	239.262
Dokuma	9.822	9.588	8.330	9.218	9.233	10.167	7.780	8.819	8.312	9.954	8.848	6.868	106.939
Vatka-Keçe	9	14	9	12	12	13	15	23	29	19	34	25	214
Halılar ve Yer Döşemeleri	26	4	0	2	1	1	6	6	15	4	4	3	72
Özel Dokunmuş Mensucat	595	564	302	242	267	76	36	129	185	130	151	217	2.894
Lamine Mensucat	87	46	85	23	24	44	54	37	12	41	91	26	570
Örme Eşya	14	1	58	7	3	0	1	4	8	0	0	9	105

Ek Tablo 7 (devamı) . Aylara Göre Fasıl Bazında Türkiye'nin Pamuk ve Tekstil İthalatı (Pamuk Eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	3.294	3.328	2.480	2.406	2.414	1.635	1.511	1.972	1.469	1.433	1.574	1.872	25.388
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	5.885	5.711	3.422	3.377	3.776	3.385	3.107	4.073	3.250	2.861	2.741	3.066	44.654
Diğer Hazır Eşyalar	8	7	8	5	6	4	2	3	3	1	3	2	52
Toplam	98.240	90.839	106.548	121.589	109.915	86.113	104.237	124.234	110.065	97.868	93.938	76.837	1.220.423
2015/16													
Pamuk	56.873	47.663	55.711	70.502	82.307	69.885	90.465	109.807	100.375	81.931	133.163	61.670	960.352
Pamuk İpliği	13.905	13.397	15.903	16.973	21.006	18.503	22.565	23.849	22.849	24.179	21.771	17.724	232.624
Dokuma	6.130	5.095	7.171	6.746	7.243	7.553	7.152	7.785	7.128	7.635	7.590	5.302	82.530
Vatka-Keçe	25	30	23	19	25	27	44	50	45	21	76	36	421
Hallılar ve Yer Döşemeleri	3	4	1	0	1	0	2	2	7	1	2	1	24
Özel Dokunmuş Mensucat	277	282	140	105	127	127	62	169	163	129	244	157	1.982
Lamine Mensucat	22	130	54	85	38	40	89	56	15	99	52	9	689
Örme Eşya	7	0	0	0	3	1	0	2	5	1	3	0	22
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.070	1.366	1.492	1.277	1.322	1.143	1.292	1.465	1.242	941	1.267	1.340	16.217
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	3.554	2.844	2.759	1.741	2.412	2.426	2.567	3.163	2.525	2.240	2.471	2.193	30.895
Diğer Hazır Eşyalar	2	1	9	2	4	3	3	6	2	3	2	4	41
Toplam	82.868	70.812	83.263	97.450	114.488	99.708	124.241	146.354	134.356	117.180	166.641	88.436	1.325.797
2016/17*													
Pamuk	45.065	42.223	40.512	59.759	28.397	51.391	50.770	84.459	75.851	123.320			601.747
Pamuk İpliği	17.194	18.482	15.233	16.640	15.319	24.689	17.204	20.795	19.239	23.001			187.796
Dokuma	7.279	6.075	7.843	8.296	8.059	10.770	7.736	11.440	8.659	11.763			87.920
Vatka-Keçe	34	56	47	37	54	54	41	69	78	79			549
Hallılar ve Yer Döşemeleri	6	21	5	5	5	2	6	4	1	2			57
Özel Dokunmuş Mensucat	384	256	106	109	147	97	63	72	132	229			1.595
Lamine Mensucat	91	43	33	51	42	82	70	64	135	78			689
Örme Eşya	8	0	0	1	0	5	2	4	0	12			32
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.751	1.577	1.595	1.143	1.215	1.296	1.314	1.569	1.064	1.287			13.811
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.779	2.547	2.182	1.676	1.834	2.416	2.259	2.753	2.514	2.241			23.201
Diğer Hazır Eşyalar	5	2	3	4	21								35
Toplam	74.596	71.282	67.559	87.721	55.093	90.802	79.465	121.229	107.673	162.012			917.432

Tablodaki ithalat kalemleri (pamuk endüstrisinin tamamını oluşturan pamuklu tekstil ürünleri) pamuk eşdeğeri olarak hesaplanmıştır.

*10 aylık veri

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın Şubesi Müdürlüğü, Basılmamış Veri, 2017.

Ek Tablo 8. Aylara Göre Fasıl Bazında Türkiye'nin Pamuk ve Tekstil İhracatı (Pamuk Eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
2012/13													
Pamuk	2.740	3.460	3.965	4.583	6.039	4.933	3.674	3.596	3.806	3.658	3.913	4.828	49.195
Pamuk İpliği	19.461	20.287	16.369	21.763	16.282	18.595	17.618	17.294	14.026	13.224	14.008	13.800	202.728
Dokuma	9.695	12.053	11.253	13.415	10.474	10.791	10.128	13.191	12.006	12.596	9.848	9.560	135.010
Vatka-Keçe	167	171	172	186	151	118	111	98	124	148	153	188	1.789
Halılar ve Yer Döşemeleri	3	8	5	2	2	13	0	4	2	0	5	1	44
Özel Dokunmuş Mensucat	494	716	718	685	557	636	504	649	679	683	604	799	7.723
Lamine Mensucat	29	20	24	49	11	30	25	54	23	40	72	39	416
Örme Eşya	506	789	714	426	377	260	181	160	252	235	260	502	4.662
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	23.141	26.610	24.063	26.978	22.652	22.076	22.326	25.864	22.952	24.155	22.807	25.128	288.752
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	15.491	18.629	16.657	17.484	16.827	15.878	16.962	17.944	15.147	14.840	14.775	16.652	197.285
Diğer Hazır Eşyalar	12.789	12.524	13.057	12.674	11.241	11.472	11.153	11.279	10.789	11.710	12.261	14.409	145.357
Toplam	84.515	95.266	86.997	98.245	84.611	84.804	82.682	90.134	79.806	81.290	78.706	85.906	1.032.963
2013/14													
Pamuk	4.440	4.379	3.905	5.952	3.293	3.935	3.942	3.838	3.803	3.350	3.321	3.133	47.291
Pamuk İpliği	14.902	18.889	17.982	20.357	13.085	19.078	18.218	18.547	16.036	14.517	14.335	11.700	197.646
Dokuma	9.485	11.525	10.253	11.524	9.213	10.869	10.031	11.320	11.475	11.109	9.664	9.805	126.273
Vatka-Keçe	162	185	115	189	125	123	112	119	136	112	146	156	1.680
Halılar ve Yer Döşemeleri	2	3	0	5	0	0	1	1	2	5	0	0	20
Özel Dokunmuş Mensucat	740	710	623	766	619	787	693	788	798	694	643	695	8.555
Lamine Mensucat	35	35	33	101	87	81	34	75	135	51	66	43	776
Örme Eşya	498	611	461	483	349	299	355	309	163	201	226	515	4.469
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	23.628	27.160	22.280	27.435	21.474	23.444	21.986	26.569	25.712	26.568	24.851	25.301	296.408
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	14.876	16.675	13.399	17.916	14.775	15.809	15.745	17.773	16.613	17.295	16.330	17.182	194.388
Diğer Hazır Eşyalar	118	230	220	202	316	139	157	188	108	166	103	117	2.064
Toplam	68.884	80.401	69.273	84.930	63.337	74.564	71.273	79.527	74.980	74.069	69.686	68.647	879.571
2014/15													
Pamuk	3.506	3.629	5.039	5.476	5.418	4.710	3.868	5.279	4.112	3.596	5.131	3.596	53.360
Pamuk İpliği	24.769	33.391	32.462	38.197	28.768	18.796	18.985	20.484	21.708	19.174	18.907	15.170	290.811
Dokuma	12.409	16.176	14.109	13.896	12.114	9.673	9.479	11.746	12.082	10.939	10.573	8.921	142.117
Vatka-Keçe	156	171	128	101	142	94	114	196	212	133	167	175	1.789
Halılar ve Yer Döşemeleri	1	1	2	1	9	0	0	4	0	0	3	0	21
Özel Dokunmuş Mensucat	1.021	1.127	985	867	620	673	571	488	632	673	633	490	8.780
Lamine Mensucat	66	119	64	61	88	70	68	77	109	74	40	103	939

Ek Tablo 8 (devamı) . Aylara Göre Fasıllarda Türkiye'nin Pamuk ve Tekstil İhracatı (Pamuk Eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
Örme Eşya	925	1.309	1.166	597	310	224	186	246	291	225	375	308	6.162
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	41.204	48.050	42.031	41.921	33.882	20.648	19.333	24.243	25.351	24.432	25.076	22.325	368.496
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	22.439	26.106	23.049	23.520	20.809	15.921	15.051	17.277	17.539	17.932	18.693	16.991	235.327
Diğer Hazır Eşyalar	370	772	495	610	458	238	264	154	279	235	187	202	4.264
Toplam	106.866	130.851	119.530	125.247	102.618	71.047	67.919	80.194	82.315	77.413	79.785	68.281	1.112.066
2015/16													
Pamuk	3.935	3.723	4.434	4.393	4.502	4.501	6.301	5.585	4.580	5.176	7.411	3.774	58.315
Pamuk İpliği	17.906	18.080	22.229	18.966	15.976	17.886	17.165	19.795	19.568	17.115	21.243	12.953	218.882
Dokuma	9.324	11.608	14.264	12.114	9.776	10.946	10.801	13.392	13.663	11.899	12.718	9.313	139.818
Vatka-Keçe	152	114	124	118	208	103	159	82	93	145	126	105	1.529
Halılar ve Yer Döşemeleri	0	0	1	2	53	1	0	0	2	3	0	0	62
Özel Dokunmuş Mensucat	680	627	726	632	625	565	627	743	907	795	831	546	8.304
Lamine Mensucat	53	31	63	38	49	70	56	85	43	24	119	50	681
Örme Eşya	482	405	490	333	191	199	197	253	236	201	333	469	3.789
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	27.043	25.201	30.667	27.036	23.332	22.127	24.837	29.297	33.531	31.146	29.090	23.222	326.529
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	20.952	17.670	21.481	18.724	18.166	17.494	19.024	20.383	22.160	20.835	19.996	16.555	233.440
Diğer Hazır Eşyalar	281	357	610	678	765	721	391	310	232	237	281	244	5.107
Toplam	80.808	77.816	95.089	83.034	73.643	74.613	79.558	89.925	95.015	87.576	92.148	67.231	996.456
2016/17*													
Pamuk	6.730	6.045	11.258	14.821	8.083	6.400	4.451	5.178	4.183	4.544			71.693
Pamuk İpliği	20.140	20.022	18.896	18.936	16.175	20.538	21.990	26.889	19.876	18.434			201.896
Dokuma	11.328	12.202	12.990	11.993	10.447	9.785	10.709	14.010	11.487	11.268			116.219
Vatka-Keçe	141	116	123	123	124	137	145	186	110	113			1.318
Halılar ve Yer Döşemeleri	2	1	1	1	15	22	4	7	2	4			59
Özel Dokunmuş Mensucat	839	729	871	850	737	796	846	1.156	1.007	933			8.764
Lamine Mensucat	121	85	129	109	131	85	108	197	151	183			1.299
Örme Eşya	536	448	526	515	292	192	240	294	257	261			3.561
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	33.260	27.874	37.526	30.254	26.435	24.758	31.220	37.960	33.629	32.971			315.887
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	23.045	18.889	21.316	19.182	19.264	18.306	19.546	23.719	21.999	22.432			207.698
Diğer Hazır Eşyalar	688	336	645	579	427								2.675
Toplam	96.830	86.747	104.281	97.363	82.130	81.019	89.259	109.596	92.701	91.143			931.069

Tablodaki ihracat kalemleri (pamuk endüstrisinin tamamını oluşturan pamuklu tekstil ürünleri) pamuk eşdeğeri olarak hesaplanmıştır.

*10 aylık veri

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın Şubesi Müdürlüğü, Basılmamış Veri, 2017.

Ek Tablo 9. Türkiye'nin Yıllara Göre Pamuk Ekim Alanı, Lif Üretimi ve Verimi

	Ekim alanı	Üretim	Verim
	hektar	ton	kg/ha
1960	621.000	175.500	283
1965	685.000	325.000	474
1970	527.635	400.000	758
1975	670.000	480.000	716
1980	671.700	500.000	744
1985	660.000	518.000	785
1990	641.253	654.600	1.021
1995	757.407	851.000	1.125
1996	743.000	784.000	1.059
1997	719.000	838.000	1.165
1998	760.000	883.000	1.166
1999	719.000	792.000	1.117
2000	654.000	880.000	1.345
2001	696.566	919.661	1214
2002	694.760	983.215	1405
2003	637.000	918.000	1.396
2004	640.000	936.000	1.462
2005	547.000	864.000	1.582
2006	591.000	977.000	1.653
2007	530.000	868.000	1.636
2008	495.000	673.000	1.360
2009	420.000	638.000	1.520
2010	481.000	817.000	1.700
2011	542.000	954.600	1.760
2012	488.496	858.400	1.760
2013	450.890	877.500	1.950
2014	468.143	846.000	1.810
2015	434.016	738.002	1.700
2016	416.017	756.008	1.820

Kaynak: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 10. TARİŞ Pamuk Alım Miktar ve Tutarları

Ürün Alım Dönemi	Toplam Türkiye Kütlü Üretimi (ton)	Birlik Alım Miktarı (ton)	Birliğin Alım Payı (%)	Birlik Alım Fiyatı (TL/kg)
2000	2.260.921	194.648	8,6	0,38
2001	2.357.892	257.161	10,9	0,68
2002	2.541.832	306.532	12,1	0,80
2003	2.345.734	249.390	10,6	1,01
2004	2.455.071	272.270	11,1	0,90
2005	2.240.000	160.428	7,2	0,83
2006	2.550.000	166.109	6,5	0,92
2007	2.275.000	117.470	5,2	1,00
2008	1.820.000	92.259	5,1	0,98
2009	1.725.000	28.842	1,7	1,02
2010	2.150.000	51.565	2,4	2,22
2011	2.580.000	43.800	1,7	1,44
2012	2.320.000	11.800	0,5	1,49
2013	2.250.000	22.812	1,0	1,90
2014	2.350.000	28.403	1,2	1,44
2015	2.050.000	23.295	1,1	1,85
2016	2.100.000	29.462	1,4	2,35

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Ek Tablo 11. ÇUKOBİRLİK Pamuk Alım Miktar ve Tutarları

Ürün Alım Dönemi	Toplam Türkiye Üretimi (ton)	Birlik Alım Miktarı (ton)	Birliğin Alım Payı (%)	Birlik Alım Fiyatı (TL/kg)
2000	2.260.921	123.638	5,5	0,40
2001	2.357.892	153.309	6,5	0,57
2002	2.541.832	122.812	4,8	0,66
2003	2.345.734	64.963	2,8	0,90
2004	2.455.071	117.075	4,8	0,83
2005	2.240.000	74.777	3,3	0,74
2006	2.550.000	87.030	3,4	0,84
2007	2.275.000	82.707	3,6	0,83
2008	1.820.000	65.252	3,6	0,82
2009	1.725.000	8.773	0,5	0,88
2010	2.150.000	12.249	0,6	1,53
2011	2.580.000	35.941	1,4	1,59
2012	2.320.000	22.047	1,0	1,39
2013	2.250.000	20.590	0,9	1,77
2014	2.350.000	25.340	1,08	1,45
2015	2.050.000	16.351	0,8	1,81
2016	2.100.000	21.233	1,1	1,91

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Ek Tablo 12. ANTBİRLİK Pamuk Alım Miktar ve Tutarları

Ürün Alım Dönemi	Toplam Türkiye Üretimi (ton)	Birlik Alım Miktarı (ton)	Birliğin Alım Payı (%)	Birlik Alım Fiyatı (TL/kg)
2000	2.260.921	35.682	1,6	0,39
2001	2.357.892	28.514	1,2	0,68
2002	2.541.832	31.463	1,2	0,80
2003	2.345.734	27.960	1,2	1,00
2004	2.455.071	15.564	0,6	0,90
2005	2.240.000	10.047	0,4	0,95
2006	2.550.000	11.579	0,5	1,00
2007	2.275.000	10.101	0,4	1,11
2008	1.820.000	8.734	0,5	1,43
2009	1.725.000	10.017	0,6	1,54
2010	2.150.000	21.785	1,0	1,92
2011	2.580.000	28.247	1,1	1,51
2012	2.320.000	23.628	1,0	1,60
2013	2.250.000	17.998	1,5	2,05
2014	2.350.000	17.600	0,75	1,60
2015	2.050.000	18.156	0,9	2,36
2016	2.100.000	17.000	0,8	2,50

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Ek Tablo 13. Yıllar İtibariyle Pamuk Primi Miktarları

Yıllar	Para Birimi	Prim Miktarı	
1993	(TL/Kg)	0,003	
1998	(Cent/Kg)	10	
1999		12	
2000		9	
		Sertifikasız	Sertifikalı
2001	(TL/Kg)	0,070	0,077
2002		0,085	0,0935
2003		0,090	0,099
2004		0,190	0,228
2005		0,267	0,320
2006		0,290	0,348
2007		0,290	0,348
2008		0,270	0,324
2009		0,350	0,420
2010		0,350	0,420
2011		0,350	0,420
2012		-	0,460
2013		-	0,500
2014			0,550
2015			0,650
2016		0,750	

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Ek Tablo 14. Türkiye’de Üretici Fiyat Endeksi Kütlü Pamuk Fiyatları (TL/kg)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ocak	1,13	1,20	1,28	1,29	1,20	1,58	1,97	1,33	1,26	1,57	1,22	1,66	2,04
Şubat	1,14	1,29	1,27	1,29	1,25	1,58	2,13	1,36	1,27	1,57	1,18	1,63	2,01
Mart	1,13	1,25	1,28	1,34	1,26	1,69	2,11	1,30	1,28	1,53	1,18	1,58	1,97
Nisan	1,26	1,27	1,28	1,43	1,26	1,72	1,98	1,17	1,26	1,49	1,19	1,55	1,91
Mayıs	1,32	1,30	1,32	1,43	1,30	1,82	1,96	1,16	1,23	1,49	1,12	1,58	1,91
Haziran	1,30	1,37	1,28	1,47	1,34	1,88	1,94	1,17	1,25	1,50	1,13	1,58	1,91
Temmuz	1,33	1,48	1,29	1,49	1,35	1,94	1,93	1,18	1,24	1,50	1,13	1,58	1,91
Ağustos	1,30	1,46	1,27	1,48	1,37	1,92	1,92	1,16	1,24	1,50	1,13	1,58	
Eylül	1,27	1,37	1,28	1,42	1,42	1,93	1,89	1,18	1,30	1,46	1,49	1,76	
Ekim	1,30	1,33	1,30	1,33	1,40	2,04	1,66	1,29	1,61	1,37	1,65	1,88	
Kasım	1,30	1,27	1,28	1,33	1,42	2,43	1,56	1,29	1,63	1,30	1,69	1,96	
Aralık	1,23	1,29	1,26	1,22	1,54	2,43	1,39	1,29	1,61	1,24	1,70	2,00	

2005-2013 yılları arası 2003 temel yılı 2014-2017 yılları arası 2010 temel yılı baz alınmıştır.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 15. Türkiye'nin Ülkelere Göre Yıllık Lif Pamuk İthalatı Miktarı (ton)

	2013	2014	2015	2016	2017*
ABD	444.266	450.226	328.258	333.750	230.566
Türkmenistan	141.299	155.493	150.511	118.594	59.240
Brezilya	37.518	31.346	73.530	119.346	46.905
Yunanistan	136.189	109.210	115.847	69.948	41.746
Azerbaycan	3.732	329	3.399	3.241	15.779
Burkina Faso	775	1.439	29.313	30.146	15.722
Sudan	162	36	1.620	8.359	10.605
Tacikistan	32.522	10.512	23.326	16.094	10.495
Hindistan	8.518	51.635	8.776	16.226	8.872
Suriye	37.423	55.410	8.601	25.873	8.374
Kamerun	25	2.005	944	4.671	6.090
Mali	120	4.484	1.151	5.161	6.009
Arjantin	121	4.836	14.301	9.088	5.893
Kırgızistan	2.990	4.083	4.332	5.867	4.504
Fildişi Kıyısı	1.189	2.715	15.681	12.463	2.843
Kazakistan	460	427	428	2.704	2.530
İsrail	76	338	546	880	1.312
Togo	0	0	943	0	1.165
Mısır	2.572	9.705	3.346	2.315	977
Irak	0	2.880	481	317	959
Özbekistan	8.489	8.681	9.587	13.733	755
Avustralya	203	3.296	407	10.219	551
Mersin Serbest Bölgesi	5.299	515	0	395	255
Benin	700	487	1.924	2.000	76
Tanzanya	466	508	2.462	343	61
Uganda	100	80	141	120	60
Gana	40	177	320	0	45
İspanya	2.515	1.349	1.721	8.663	0
Diğer	1.060	886	896	701	1.004
Toplam	868.829	913.088	802.792	821.217	483.393

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

* İlk 6 aylık veridir.

Ek Tablo 16. Türkiye'nin Ülkelere Göre Yıllık Lif Pamuk İthalatı Değeri (000 \$)

	2013	2014	2015	2016	2017*
ABD	869.368	914.957	527.652	518.926	418.941
Türkmenistan	263.411	284.193	215.478	169.683	106.924
Brezilya	77.801	61.488	113.857	180.138	86.248
Yunanistan	275.286	193.436	180.749	113.176	77.243
Azerbaycan	5.966	381	4.407	4.420	26.921
Burkina Faso	1.556	17.964	42.525	43.611	28.448
Sudan	401	92	2.269	9.989	16.093
Tacikistan	59.565	18.665	33.625	24.112	20.014
Hindistan	17.155	101.170	13.542	24.184	16.199
Suriye	59.809	81.022	8.601	27.046	10.147
Kamerun	52	3.769	1.373	7.606	11.392
Mali	264	9.158	1.758	7.900	11.321
Arjantin	194	8.021	18.828	12.516	9.574
Kırgızistan	6.080	8.497	7.139	9.600	8.004
Fildişi Kıyısı	2.443	5.243	23.067	17.427	5.045
Kazakistan	915	1.395	1.081	4.268	4.624
İsrail	298	1.426	2.066	2.915	4.566
Togo	0	0	1.373	0	2.025
Mısır	8.617	9.705	8.580	6.845	3.418
Irak	0	2.880	673	451	1.438
Özbekistan	11.035	11.981	11.033	17.883	1.540
Avustralya	425	6.623	774	16.740	1.106
Mersin Serbest Bölgesi	10.151	980	0	648	476
Benin	1.450	718	2.729	2.563	118
Tanzanya	942	1.154	4.076	761	135
Uganda	372	315	445	381	192
Gana	75	319	461	0	85
İspanya	5.015	2.923	2.836	13.603	0
Diğer	2.032	1.637	1.454	1.281	1.678
Toplam	1.680.678	1.750.112	1.232.451	1.238.673	873.915

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

* İlk 6 aylık veridir.

Ek Tablo 17. Türkiye'nin Ülkelere Göre Yıllık Lif Pamuk İhracatı Miktarı (ton)

	2013	2014	2015	2016	2017*
İtalya	7.874	8.268	9.864	7.682	4.288
Hollanda	3.751	3.456	3.935	4.817	2.597
Almanya	3.525	2.507	2.718	5.121	2.525
Polonya	6.351	6.721	6.488	5.230	2.521
Yunanistan	2.066	1.655	2.317	3.240	1.698
Mersin Serbest Bölgesi	5.785	1.470	2.098	3.137	1.552
Rusya Federasyonu	1.775	2.309	2.719	2.976	1.392
Fransa	2.488	2.388	1.820	1.687	1.052
Bulgaristan	1.991	2.838	1.884	1.778	980
Çin	2.837	389	352	1210	797
Endonezya	104	113	0	5.038	756
İspanya	151	272	392	1.437	675
Vietnam	711	1.016	9	5.158	630
Estonya	0	0	306	935	542
Letonya	72	36	257	717	460
Bangladeş	1.280	1.099	2.156	13.738	383
Makedonya	545	762	572	533	244
İngiltere	865	836	562	345	238
Diğer	5.634	9.951	9.111	11.352	1.682
Toplam	47.805	46.086	47.560	76.131	25.012

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

* İlk 6 aylık veridir.

Ek Tablo 18. Türkiye'nin Ülkelere Göre Yıllık Lif Pamuk İhracatı Değeri (000 \$)

	2013	2014	2015	2016	2017*
İtalya	16.689	15.092	14.842	12.028	8.315
Hollanda	8.703	6.967	6.319	8.151	5.466
Almanya	7.560	4.960	4.786	8.543	5.097
Polonya	13.817	12.731	10.091	8.472	4.967
Yunanistan	4.255	3.350	3.743	5.288	3.629
Mersin Serbest Bölgesi	9.812	2.779	3.514	5.232	3.027
Rusya Federasyonu	3.927	4.269	4.451	5.008	2.731
Fransa	5.528	4.686	2.802	2.644	2.007
Bulgaristan	4.212	5.770	3.058	2.945	2.031
Çin	5.815	902	693	2.081	1.505
Endonezya	235	255	0	7984	1189
İspanya	346	525	643	2.443	1.386
Vietnam	1.142	1.351	19	8.426	1.067
Estonya	0	0	509	1.523	1.143
Letonya	178	89	429	1.222	973
Bangladeş	2.378	1.992	3.441	22.311	660
Makedonya	1.168	1.564	988	932	526
İngiltere	1.804	1.475	848	474	456
Diğer	12.621	19.996	15.164	18.736	3.258
Toplam	100.190	88.753	76.340	124.443	49.433

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

* İlk 6 aylık veridir.

Ek Tablo 19. Türkiye’de Organik Pamuk Üretimi Yapılan İller ve Üretim Miktarları (ton)

İller	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Adana							233	176				2
Adıyaman			480	1.480			142	67	70			
Aydın	5.100	6.742	12.507	6.356	647	2.598	3.273	2.865	2.376	3.727	2.168	4.090
Denizli					233	265	1.206	1.467	1.574	1.940	1.941	1.877
Diyarbakır		464	366					572				
Gaziantep	60											
Hatay	2.136	2.166	26	70	3.026	2.497	2.217					
İstanbul								32				
İzmir	1.716	253	2.315	1.731	1.088	2.068	2.326	3.388	3.196	2.255	2.564	2.741
Kahramanmaraş				187		252						
Manisa	154	170	175	69	159	567	491	44	155	588	473	563
Mardin	855	1.379	84	596	637	1.322	954	1.012		86	77	21
Muğla	13	13										
Şanlıurfa	25.321	52.780	39.582	57.822	6.108	8.472	22.506	21.444	13.232	13.463	9.432	10.060
TOPLAM	35.354	63.966	55.535	68.311	11.897	18.042	33.347	31.066	20.603	22.059	16.655	19.353

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Ek Tablo 20. Türkiye’de Organik Pamuk Ekim Alanı, Üretimi ve Organik Tarım Yapan Çiftçi Sayısı

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Çiftçi Sayısı	313	164	71	105	117	178	287	311	220	207	167	196
Ekim alanı (ha)	8.367	12.857	12.079	13.129	2.480	4.045	6.192	6.885	4.436	4.443	3.297	3.863
Üretim (ton)	35.354	63.966	55.535	68.311	11.897	18.042	33.347	31.066	20.603	22.058	16.653	19.353

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Ek Tablo 21. Pamuğa Verilen Tarımsal Destekler ve Destek/Maliyet Oranları

Yıllar	Maliyet (TL/kg)	Verilen Destek (TL/kg)					Destek/Maliyet (%)
		Fark Ödemesi	Toprak Analizi	Gübre	Mazot	Toplam	
2010	1,088	0,420	0,006	0,012	0,012	0,450	41,37
2011	1,254	0,420	0,005	0,013	0,013	0,450	35,92
2012	1,403	0,460	0,005	0,013	0,013	0,492	35,07
2013	1,310	0,500	0,005	0,014	0,014	0,533	40,69
2014	1,210	0,550	0,005	0,015	0,015	0,585	48,34
2015	1,280	0,650	0,005	0,017	0,017	0,690	53,90

Kaynak: GTHB, TÜİK, TEPGE Hesaplamaları

Ek Tablo 22. Pamuk/Girdi Pariteleri

	2012	2013	2014	2015	2016
Pamuk Fiyatı (TL/kg)	1,24	1,35	1,47	1,46	1,70
Pamuk Fiyatı + Destek (TL/kg)	1,73	1,88	2,05	2,15	2,47
Gübre Fiyatı (TL/kg)	0,67	0,74	0,76	0,79	0,70
Mazot Fiyatı (TL/lt)	4,00	4,34	4,40	3,85	3,85
Tohumluk Fiyatı (TL/kg)	6,20	6,69	7,12	6,94	7,00
1 kg pamuk ile alınabilecek girdi miktarı (kg)					
Pamuk/Gübre	1,85	1,82	1,93	1,85	2,43
Pamuk + destek/Gübre	2,58	2,54	2,70	2,72	3,53
Pamuk /Mazot	0,31	0,31	0,33	0,38	0,44
Pamuk + destek/Mazot	0,43	0,43	0,47	0,56	0,64
Pamuk /Tohum	0,20	0,20	0,21	0,21	0,24
Pamuk + destek/Tohum	0,28	0,28	0,29	0,31	0,35

Kaynak: TÜİK, İzmir Ticaret Borsası, TARİŞ, GTHB verilerinden TEPGE hesaplamaları
Gübre fiyatlarında %26 CAN gübre fiyatı dikkate alınmıştır.

Ek Tablo 23. Pamuk Maliyeti (TL/da)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A) Toprak Hazırlığı	43,8	83,1	61,4	41,9	45,0	49,3
B) Ekim	17,7	24,5	27,0	24,4	25,9	31,7
C) Gübreleme	69,1	88,7	99,0	87,1	83,2	102,7
D) İlaçlama	44,9	47,9	59,0	46,0	51,4	48,4
E) Sulama	68,6	105,5	95,4	66,1	62,9	101,5
F) Bakım	39,9	49,8	57,8	43,6	48,1	38,9
G) Hasat Harman	106,6	16,0	131,1	121,1	134,2	117,5
H) Diğer Değişen Masraflar	0,8	2,8	1,2	1,0	1,1	1,83
I) Değişen Masraflar Toplamı	391,3	505,3	531,9	431,4	452,1	491,8
I.1) Sermaye Faizi	25,4	12,6	37,2	34,5	22,6	24,6
J) Toplam Değişen Masraflar	416,7	517,9	569,1	465,9	474,7	516,4
K) Toplam Sabit Masraflar	71,0	78,8	97,7	202,5	219,6	239,3
K.1) Tarla Kirası	58,5	63,0	80,0	188,2	204,9	223,7
K.2) Genel İdari Giderler	12,5	15,5	17,1	14,0	14,2	15,5
K.3) Ürün Sigortası	0,0	0,2	0,6	0,4	0,4	0,01
L) Toplam Üretim Masrafları	487,7	596,7	666,8	668,4	694,2	755,7
M) Verim (Kg/da)	448	476	474,9	509	531	581
N) Satış Fiyatı (TL/kg)	1,615	1,9	1,2	1,61	1,75	1,88
O) Yan Ürün Verimi (Kg/da)	0,0	0,0	12,7	5	5	2,6
P) Yan Ürün Satış Fiyatı (TL/kg)	0,0	0,0	0,0	0,02	0,02	0,02
R) Ana Ürün Geliri	723,9	894,9	584,1	891,1	931,1	1.090,1
S) Yan Ürün Geliri	0,0	0,0	0,2	0,11	0,12	0,06
T) Gayri Safi Üretim Değeri	723,9	894,9	584,3	819,1	931,3	1.090,1
U) Ana Ürün İçin Yapılan Masraflar Toplamı	487,7	596,7	666,6	668,3	694,1	755,7
V) Pamuk Maliyeti (TL/kg)	1,088	1,254	1,403	1,310	1,310	1,301

Kaynak: TEPGE